HÉT MAGAZINE VOOR DE STRIPLIEFHEBBER #3 FEB-MRT '22

STRIPMUNK

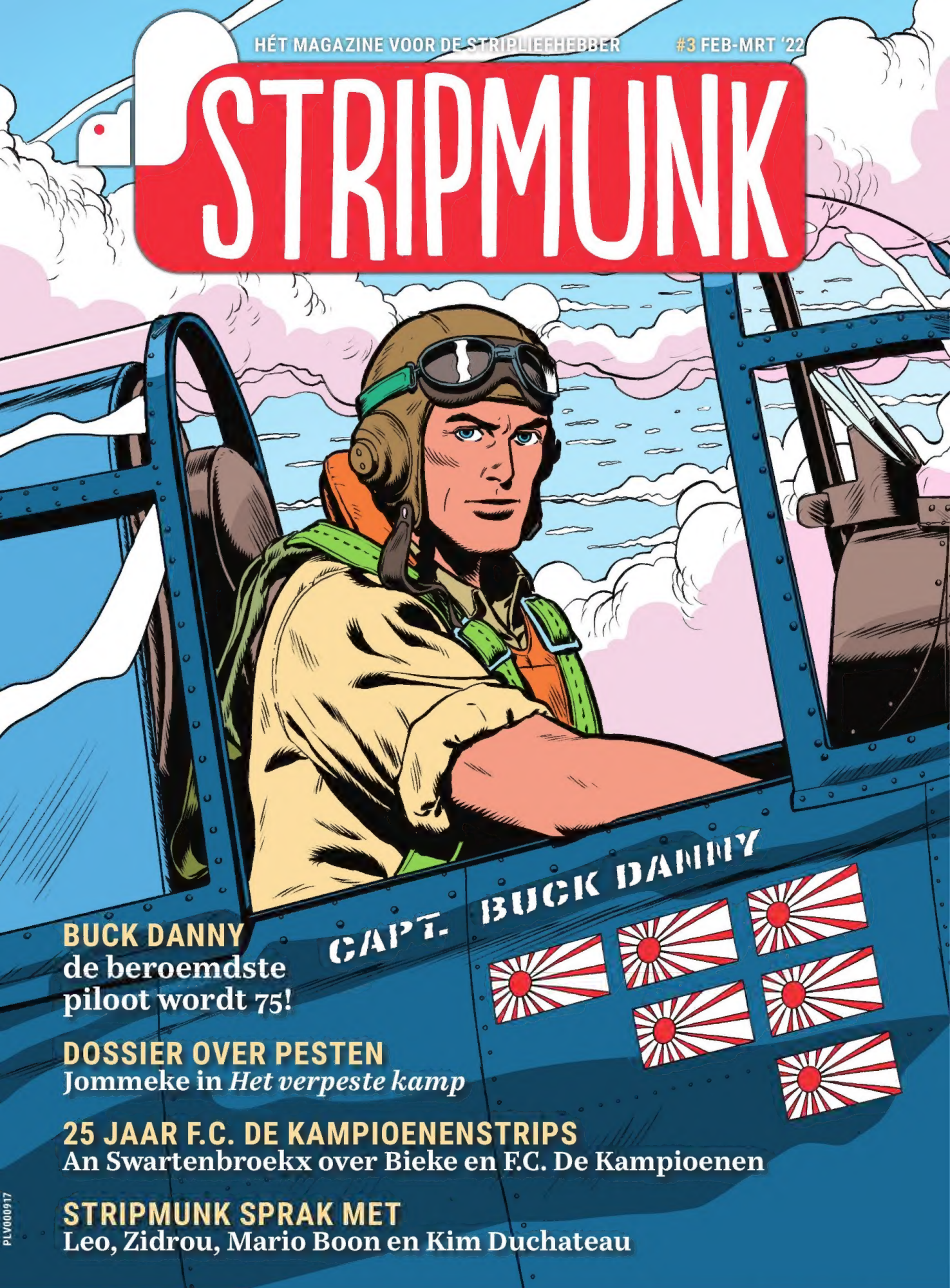

BUCK DANNY
de beroemdste piloot wordt 75!

DOSSIER OVER PESTEN
Jommeke in *Het verpeste kamp*

25 JAAR F.C. DE KAMPIOENENSTRIPS
An Swartenbroekx over Bieke en F.C. De Kampioenen

STRIPMUNK SPRAK MET
Leo, Zidrou, Mario Boon en Kim Duchateau

PLV000917

VOORPUBLICATIE VAN JOMMEKE | BUCK DANNY ORIGINS | NEPTUNUS | ONZE OORLOG

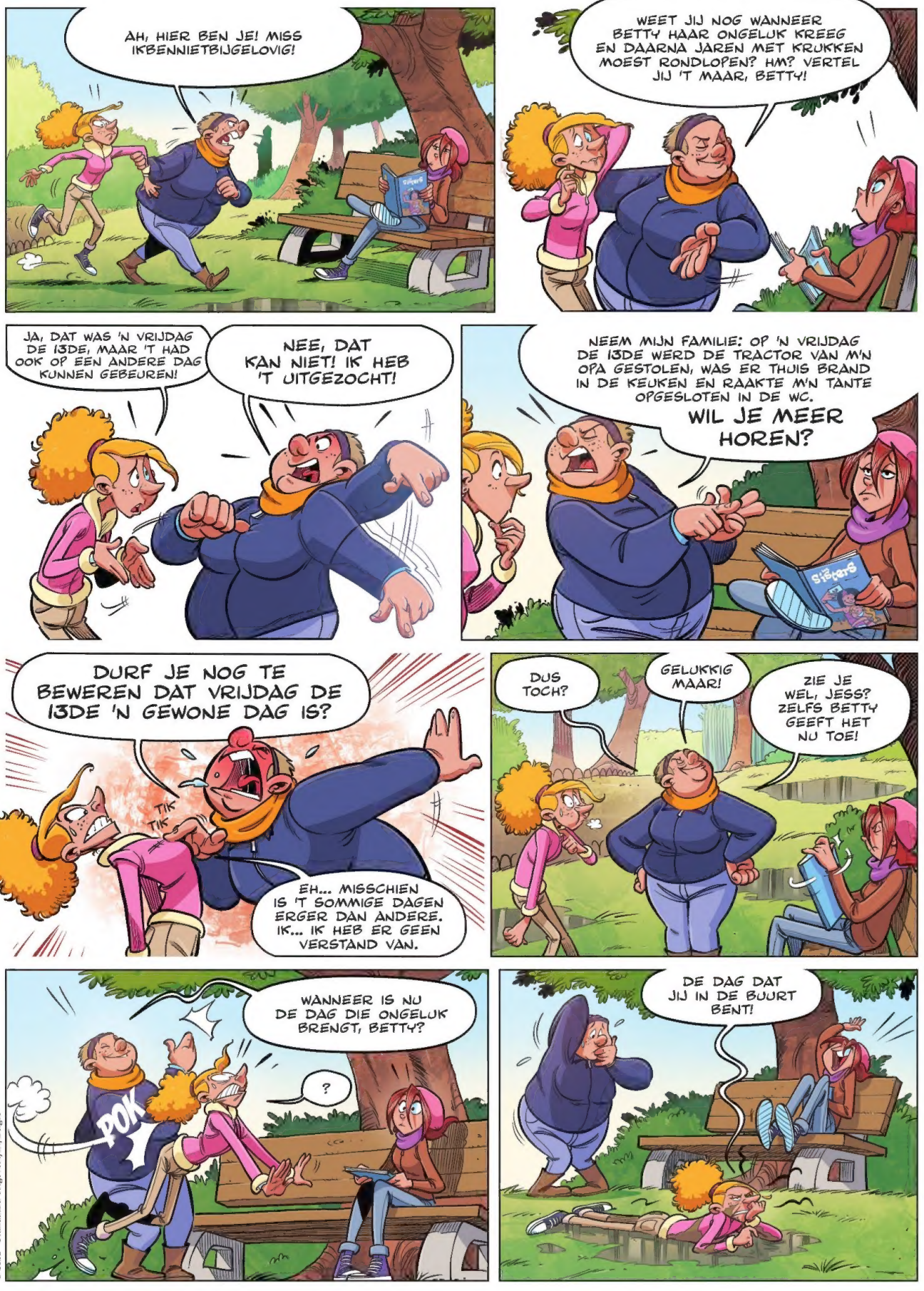
AH, HIER BEN JE! MISS IKBENNIETBIJGELOVIG!
WEET JIJ NOG WANNEER BETTY HAAR ONGELUK KREEG EN DAARNA JAREN MET KRUKKEN MOEST RONDLOPEN? HM? VERTEL JIJ 'T MAAR, BETTY!
JA, DAT WAS 'N VRIJDAG DE 13DE, MAAR 'T HAD OOK OP EEN ANDERE DAG KUNNEN GEBEUREN!
NEE, DAT KAN NIET! IK HEB 'T UITGEZOCHT!
NEEM MIJN FAMILIE: OP 'N VRIJDAG DE 13DE WERD DE TRACTOR VAN M'N OPA GESTOLEN, WAS ER THUIS BRAND IN DE KEUKEN EN RAAKTE M'N TANTE OPGESLOTEN IN DE WC.
WIL JE MEER HOREN?
DURF JE NOG TE BEWEREN DAT VRIJDAG DE 13DE 'N GEWONE DAG IS?
TIK TIK
EH... MISSCHIEN IS 'T SOMMIGE DAGEN ERGER DAN ANDERE. IK... IK HEB ER GEEN VERSTAND VAN.
DUS TOCH?
GELUKKIG MAAR!
ZIE JE WEL, JESS? ZELFS BETTY GEEFT HET NU TOE!
WANNEER IS NU DE DAG DIE ONGELUK BRENGT, BETTY?
?
POK
DE DAG DAT JIJ IN DE BUURT BENT!

© 2022 – Standaard Uitgeverij nv, België

VOORPUBLICATIE UIT BFF'S 13
LEES VERDER ▸ WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/STRIPMUNK3

Pesten is niet oké

KIM SANDERS | UITGEEFSTER STRIPS

Bijna 17% van de Vlaamse jeugd wordt nog steeds gepest. Het percentage kinderen dat aangeeft te pesten bedraagt ook nog 11%*. Dalende cijfers die erop wijzen dat onze inspanningen om pesten tegen te gaan hun vruchten afwerpen, maar toch zijn er alsnog duizenden leerlingen die pesten en gepest worden. We moeten ons dus blijven inzetten om ook deze groep jongeren te helpen. Jommeke springt alvast in de bres met het album *Het verpeste kamp*. Specialist Gie Deboutte en scenarist Kristof Berte vertellen waarom onze stripheld de ideale influencer is om aan (jonge) kinderen te vertellen dat pesten echt niet oké is.

Wie wel helemaal oké is, is An Swartenbroekx. Zij draait als Bieke al 25 jaar en 117 avonturen lang mee in de stripreeks van F.C. De Kampioenen. Maar An is veel meer dan een acterend stripfiguurtje: ze schreef ook de scenario's voor enkele Kampioenenfilms en met de nieuwe bundels verhalen rond Duupje treedt ze in de voetsporen van haar vader René. Reden genoeg voor een gesprek me dit bezig Bieke.

Wie ook niet kan stilzitten is Kim Duchateau. Als hij niet met Esther of Aldegonne in zijn hoofd zit, is hij wel bezig met nieuwe gags te bedenken voor Suske en Wiske Junior. En dan vindt hij tussendoor ook nog de tijd om onze Stripmunk-vragen te beantwoorden.

Graag tippen we ook nog een paar internationale kleppers: de Braziliaanse stripauteur neemt je mee op ruimtereis in Neptunus en de Franse scenarist Zidrou scherpt zijn pen voor het vijfde deel van de succesvolle serie Shi.

Veel leesplezier!

*cijfers afkomstig van de HBSC-studie uit 2020

HEY, IK VIND PESTEN MAAR NIKS ▸ P. 4-7

AN SWARTENBROECKX ▸ P. 12-13

BUCK DANNY ▸ P. 16-17

NEPTUNUS ▸ P. 24-25

SHI ▸ P. 30-31

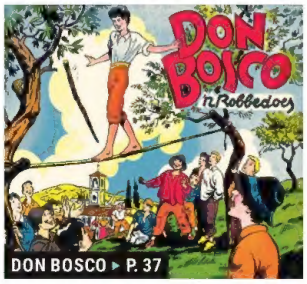

DON BOSCO ▸ P. 37

ONZE OORLOG ▸ P. 32-33

COLOFON

Stripmunk magazine
is een uitgave van
Standaard Uitgeverij.

STANDAARD UITGEVERIJ

V.U. Wim Verheije en Jeroen Overstijns
Franklin Rooseveltplaats 12
2060 Antwerpen
T. 03 285 72 00

Coördinatie: Jente Lambrechts
Redactie: Ronald Grossey
Opmaak: Willem Wouters

Coverbeeld: © Dupuis, 2022.

Lees alle edities van Stripmunk magazine online via www.standaarduitgeverij.be

Alle beeldmateriaal en teksten zijn auteursrechtelijk beschermd en mogen niet worden overgenomen zonder uitdrukkelijke toelating. Prijzen en verschijningsdata zijn onder voorbehoud.

WIJ ❤ STRIPS

Volg Standaard Uitgeverij online en blijf op de hoogte van het laatste nieuws rond strips.

/standaarduitgeverij.be
/standaarduitgeverijstrips
/standaarduitgeverijstrips
/standaarduitgeverij
/standaarduitgeverij

BEHEER JE STRIPVERZAMELING

Stripmunk is de eenvoudigste manier om je stripverzameling te beheren en is dé plaats om nieuwe strips te ontdekken.

Download in de App Store | GET IT ON Google Play

GIE DEBOUTTE

KRISTOF BERTE

Het nieuwe Jommeke-album *Het verpeste kamp* begint vrolijk: Jommeke en zijn vrienden gaan eindelijk nog eens samen op kamp. Tijdens het kamp merkt Annemieke echter dat haar nieuwe vriendinnetje Saar niet zo goed kan aarden binnen de groep en zich ongelukkig voelt. Onze vrienden willen Saar helpen. Maar wat gebeurt er ondertussen allemaal in het dorp in de buurt van het kampplein?

Hey, ik vind pesten

GIE DEBOUTTE (°1958)

- stafmedewerker en trainer bij de nascholings- en vormingsorganisatie Tenz.
- actief bij de Dienst Studentenbeleid van de UCLL.
- maakt deel uit van een onderzoeksteam aan de KU Leuven.
- was leraar in het middelbaar onderwijs en onderzoeker en praktijkdocent aan de KU Leuven (criminologie, pedagogie) en de U Antwerpen (communicatie-wetenschappen).
- sinds 2004 op vrijwillige basis voorzitter van het Vlaams Netwerk Kies Kleur tegen Pesten.
- werd in 2011 door Pax Christi Vlaanderen genomineerd voor ambassadeur voor de vrede.
- schreef diverse artikels en boeken over de thema's pesten, cyberpesten en preventie van probleemgedrag van kinderen en jongeren binnen de schoolomgeving.

KRISTOF BERTE (°1983)

- provinciaal adviseur van het Vlaams Woningfonds in Gent
- debuteerde in 2016 met de strip *Lise op Monstereiland* (Strip2000), deel 2 *Het levende land* verscheen in 2018, deel 3 *De Madeliefjesoorlog* in 2021.
- bedacht grappen voor Charel Cambré.
- schreef *De Bergenvaarders* voor Joey *Potargent* (uitgeverij Syndikaat) en de gagstrip *Barista* voor David Felizarda Real (publicatie in tijdschrift MaXiX).
- bracht in 2020 *Schets en Scheef* (uitgeverij Syndikaat) uit, een artbook waarvoor hij zes kortverhalen schreef en bevriende tekenaars illustraties maakten.

Het verpeste kamp wil niet alleen een spannend Jommekeverhaal vertellen, maar ook een sociaal probleem aankaarten, namelijk pestgedrag bij jongeren. Daarom een gesprek met de bedenkers van het verhaal.

Cyberpesten, een giftig verlengstuk

Gie Deboutte, je wordt wel eens dé pestdeskundige genoemd. Hoe acuut blijft het probleem van het 'pesten bij jongeren'?

Gie Deboutte: Volgens het laatste HBSC-onderzoek uit 2018 wordt 16,8% van de Vlaamse jongeren van 10 tot en met 18 jaar gepest. Eén tiende zegt van zichzelf dat hij/zij/x een ander heeft gepest.

Pesten treft niet alleen de slachtoffers maar ook de groep eromheen en de families van de betrokkenen. Er gaat een belangrijk kwalijk effect uit van die pesterijen, op korte, maar dikwijls ook op lange termijn.

De afgelopen jaren zijn er gelukkig een aantal sensibiliseringscampagnes rond 'pesten bij jongeren' gelanceerd. Heb je de indruk dat ze resultaat hebben, zie je een vermindering in het pestgedrag?

We zien, mede dankzij de campagnes die een groot bereik naar kinderen, jongeren, ouders en de vrijetijdswereld hebben, dat het pesten in Vlaanderen de afgelopen tien jaar in belangrijke mate is teruggedrongen. Ons baserend op de vorige HBSC-cijfers (internationaal vergelijkend onderzoek – vierjaarlijkse update – bij ons uitgevoerd door onderzoekers van de UGent) merken we deze daling (zie schema 1).

Schema 1

Soort pesten	2014 (rapport 2016)	2018 (rapport 2020)	Trend
Slachtoffer pesten	19,3%	16,5%	Dalend
Iemand gepest	17,6%	10,7%	Dalend
Intensief gepest	8,3%	6,6%	Dalend
Intensief pestend gedrag	4,5%	2,9%	Dalend
Slachtoffer cyberpesten	-	7,7%	-
Iemand gecyberpest	-	5,0%	-
Intensief gecyberpest	-	2,2%	-
Intensief cyberpesten	-	1,5%	-

Sluipen er nieuwe vormen van pestgedrag de samenleving binnen? Ik kan aannemen dat de invloed van de sociale media heel bepalend kan zijn.

De belangrijkste 'nieuwe vormen' van pesten duiken op in de onlinewereld: de sociale media evolueren snel en er komen voortdurend nieuwe apps in beeld. Nagenoeg alle klassieke vormen van pesten vinden een variant binnen de onlinewereld: uitsluiten, leugens rondstrooien om iemand te discrediteren, iemand afpersen, iemand bang maken ... of in de onlinewereld sexting, cancelling, flaming... Maar ook het systematisch uitsluiten of blokkeren van iemand tijdens een game kan een uiting zijn van cyberpesten. De commentaren die je als gebruiker wel of niet krijgt op TikTok kunnen onderdeel zijn van een pestsituatie.

Noteer dat een belangrijk deel van de cyberpesterijen voortvloeit of minstens nauw samenhangt met wat zich in de gewone (= fysieke) omgang afspeelt. Cyberpesterijen zijn vaak een giftig(er) verlengstuk van de 'gewone' of traditionele pesterijen.

Zullen we de rugzak van Saar met haar droge kleren verstoppen?
Is dat niet wat gemeen?
Ach neen, het is toch maar een grapje. Saar zal er wel kunnen om lachen.
56

Jef Nys © 2022 – Standaard Uitgeverij

maar niks

Jommeke als influencer

Waarom dit Jommekeverhaal?

De uitgever koos ervoor het pestthema in een Jommekeverhaal te gieten. Hij kende onze werking en nam contact op. Wij vonden het van onze kant meteen een tof idee, ook al is het minder makkelijk dan het lijkt om het thema in een stripverhaal te verwerken. Waarom dit waardevol is? Jommeke is een toffe kerel die goed in de markt ligt bij kinderen die stripverhalen beginnen te lezen. Kinderen vinden hem leuk en sympathiek en hij zoekt altijd naar een oplossing als er zich een probleem voordoet. Hij krijgt bovendien steun van vrienden en volwassenen om iets goeds of fijns voor elkaar te krijgen. Jommeke is met andere woorden een tof rolmodel. Je zou hem een beetje als een stripfiguur-influencer kunnen beschouwen.

Samen met andere impulsen kan dit stripverhaal er dus toe bijdragen dat jonge kinderen een grotere bereidheid ontwikkelen om zich tegen pestgedrag te keren of er op zijn minst niet aan mee te doen. Het is ook goed dat ze in zo'n stripverhaal zien hoe ze zich individueel maar ook in groep (wat makkelijker is) tegen pestgedrag kunnen verweren.

Wat Jommeke zegt, doet en samen met zijn vrienden tot stand brengt, sluit aan bij een boodschap die ook via de ouders, de leerkrachten, Ketnet en dergelijke wordt verspreid: kinderen krijgen een consistente boodschap waarin ze opgeroepen worden om er op een fijne manier voor elkaar te zijn (en dus niet mee te gaan pesten). Duikt pesten op, laat het dan niet verder groeien door er aan mee te doen maar zoek naar een manier om het pesten zo gauw mogelijk ongedaan te maken. Dat komt alles en iedereen ten goede.

Pesten is niet oké

Wat was de belangrijkste boodschap die jullie wilden meegeven in dit verhaal?

Pesten is niet oké en je kan er samen iets aan doen. Het is een boodschap die in de lijn ligt van de voorbije STIP-IT-acties. Daarin worden kinderen, jongeren maar evengoed volwassenen opgeroepen om kleur te bekennen tegen pesten ('move' tegen pesten) (zie schema 2). ▶

Ben jij akkoord met de vier afspraken tegen pesten? Zet dan vier stippen op je hand en verspreid ze over heel het land!	
S	Ik vind pesten niet oké en zal er nooit aan meedoen.
T	Ik praat erover als pesten mij bang of verdrietig maakt.
I	Ik sluit niemand uit, voor mij hoort iedereen erbij!
P	Ik zal altijd proberen op te komen voor iemand die gepest wordt.

Schema 2

Nora Gharib en Sarah Mouhamou - boegbeelden van STIP-IT-actie 2020 en 2021.

Het verpeste kamp

Jommeke en zijn vrienden vertrekken op kamp. Het feit dat Kwak en Boemel meegaan om te koken, kan de pret niet drukken. Iedereen is blij dat ze eindelijk op kamp mogen. Iedereen? Toch niet helemaal. Saar, het nieuwe vriendinnetje van Annemieke, lijkt wat moeite te hebben om zich te integreren in de groep. Maar ligt dat wel aan haar, of is er meer aan de hand? En ook in het naburige dorp is de spanning te snijden. Jommeke wil weten waarom sommige mensen niet met elkaar kunnen opschieten. Zegeviert de rivaliteit of overwint de vriendschap?

JOMMEKE 308 | Het verpeste kamp
Delzenne | SC | 48 pag. | € 7,25

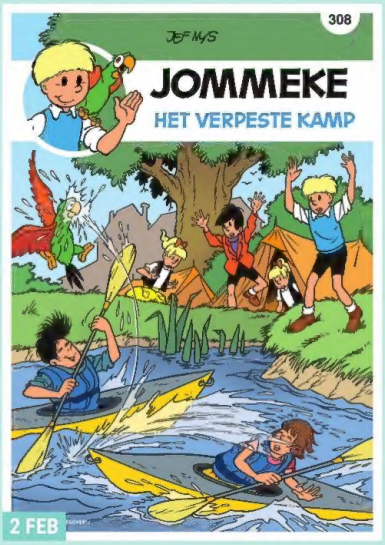

Euh... dat denk ik niet hoor...
Ik ga snel naar mijn tent om droge kleren aan te trekken.
Toch vreemd dat Max zomaar tegen mijn kajak botste.

Jef Nys © 2022 - Standaard Uitgeverij

Kan je preventief werken om pestgedrag te vermijden? En wat is dan de meest efficiënte manier om dit te doen?

Preventieve campagnes werken het best als we het pestprobleem op een niet-krampachtige maar gewone of leuke manier onder de aandacht kunnen brengen. Dat doen we bij voorkeur met invloedrijke mediapartners omdat dit de boodschap krachtiger maakt, beter helpt verspreiden en dieper in de samenleving brengt.

Met een positieve boodschap die kinderen, jongeren en volwassenen de kans biedt om complexloos aan elkaar te tonen: 'Hey, ik vind pesten maar niks en daarom zal ik er niet aan meedoen: ik neem mijn verantwoordelijkheid en hoop dat ook jij diezelfde 'move' maakt. Daarom draag ik de stippen, zodat je weet wat ik ervan denk. Daarom dans ik mee op de move. Daarom doe ik mijn best om in de toekomst niet mee te doen als iemand begint te pesten.'

Heerlijke absurde nevenpersonages

Kristof Berte, voor jou is Het verpeste kamp je eerste scenario voor Jommeke. Wat trekt je aan in de stripreeks?

Kristof Berte: Zoals zovelen heb ik leren lezen met Jommeke. Eerst naar de prentjes kijken en af en toe een zinnetje meepikken. En daarna massa's albums verslinden: lezen en herlezen. Natuurlijk is mijn liefde voor Jommeke dus voor een stuk gebaseerd op jeugdsentiment, maar bij herlezing valt het mij altijd op hoe goed die verhalen en personages in elkaar zitten. Jommeke is gewoon een heel erg sterk product. De reeks bestaat al decennia, is amper veranderd en blijft na al die jaren staan als een huis. De fundamenten van de reeks zitten zó goed. Ik ken natuurlijk vooral de oudere albums, maar vooraleer ik aan het scenario van *Het verpeste kamp* begon, heb ik wel enkele recentere verhalen gelezen. Het deed me plezier om te zien dat de kwaliteit nog steeds heel hoog is.

Iedereen heeft wel een favoriet Jommeke-album, wat is het jouwe?

Ik heb altijd een zwak gehad voor de verhalen die zich in de jungle afspelen. *Het Monster in de Ruïne*, *De Verborgen Tempel*, *Het Ei van de Smartlapvogel* ... Maar mijn all-time favorite zal toch wel *De Gouden Jaguar* zijn. Als de uitgeverij nog eens iemand zou zoeken voor een hommagealbum, dan mogen ze mij altijd contacteren voor *De Gouden Jaguar* (hint, hint). De jungle is zo'n fascinerende plek in de Jommekeverhalen. Achter elke hoek schuilt een gevaar, maar tegelijk een avontuur. En de tekenaars van Jommeke tekenen ook altijd prachtige jungles. Daarnaast hebben de verhalen met de Propere Voeten mij ook altijd aangesproken. *Het Kriebelkruid* is zeker een van mijn favorieten. En het dubbelalbum *Het Geheim van Macu Ancapa/De Strijd om de Incaschat* ... Ach, er zijn er zoveel.

Is er een personage in de reeks dat jouw hart heeft gestolen?

Een van de zaken die ik geweldig vind aan Jommeke, is het ten tonele voeren van heerlijk absurde nevenpersonages. Een gravin die een hond als paard gebruikt, een Amerikaanse ranch-eigenares die met pepermuntjes schiet, een sprekende gorilla, een dansende koe, twee zwervers die samen in een hol onder de grond wonen ... Het tart eigenlijk elke logica. Maar omdat het in Jommeke zo overtuigend gebracht wordt, ga je moeiteloos mee in die fantasiewereld waar zulke fenomenen 'normaal' lijken. Geef mij dus als favoriet maar onze zwervers: Kwak en Boemel. Heel interessante, duale personages ook: in staat tot zowel het beste als het slechtste. Ik was heel blij dat ik ze in mijn verhaal heb kunnen gebruiken. Het is mijn droom om ook eens een eigen personage aan de reeks toe te voegen.

Een gevoelig thema

Hoe kwam de samenwerking voor dit album tot stand?

In het voorjaar van 2020 zocht Standaard Uitgeverij mensen om het Jommeketeam te versterken. Ik stuurde zowel tekeningen als een aantal scenario's in. De tekeningen waren (nog) niet sterk genoeg, maar de verhalen konden blijkbaar wel overtuigen. Nadien werd mij gevraagd om een kortverhaal te schrijven, waar de mensen bij de uitgeverij – naar mijn aanvoelen – heel tevreden over waren. Toen de kans zich voordeed om het volledige album te schrijven, heb ik natuurlijk niet getwijfeld.

Pesten is niet direct het makkelijkste thema om in een scenario te gieten. Hoe benaderde je het onderwerp en werkte je het gegeven uit?

Dat is inderdaad een moeilijk gegeven, omdat het voor veel kinderen (en zelfs volwassenen) een gevoelig thema is. Je kan niet lacherig doen over pesten. Het is iets waarmee sommige kinderen dagelijks geconfronteerd worden en soms nog jarenlang door getraumatiseerd zijn. Dat moet je dus met respect benaderen. Ik merk dat mijn kinderen er ook heel erg mee bezig zijn. Gelukkig wordt er op scholen steeds meer aandacht aan besteed. In mijn verhaal gaan Jommeke en zijn vrienden op kamp. Daar begint een van de kampgangers eigenlijk zonder echte reden een meisje te pesten. De pesterijen worden ook steeds erger. Ik vond het belangrijk om die evolutie te tonen. Pestgedrag begint immers vaak vrij onschuldig, maar kan volledig uit de hand lopen. De uitgeverij had een expert in de materie gecontacteerd (n.v.d.r. Gie Deboutte), zodat ik zeker een leidraad had om het scenario te schrijven en feedback kreeg als het verhaal uitgewerkt was.

Niet hemakkelijk, hamai!

Is zo'n onderwerp verwerken in een bestaande stripreeks als Jommeke niet nog moeilijker? Zo'n reeks heeft immers een eigen DNA.

Het album kon natuurlijk niet uitsluitend over pesten gaan. Het 'pestverhaal' maakt deel uit van een bredere plot, een spannend avontuur dat de persona-

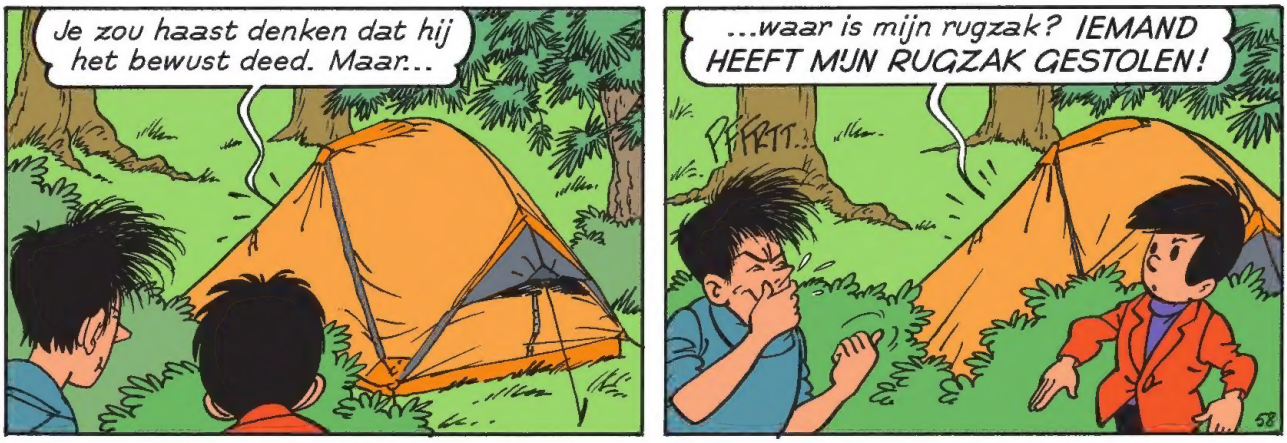

Jef Nys © 2022 – Standaard Uitgeverij

ges tijdens het kamp beleven. Het was vooral een evenwicht zoeken tussen het pestverhaal en de overkoepelende verhaallijn. Maar ik denk dat ik erin geslaagd ben om alle verhaallijnen mooi met elkaar te verbinden. Het kost mij eigenlijk verrassend weinig moeite om voor Jommeke te schrijven, omdat ik de personages allemaal zo goed ken. De dialogen komen vaak vanzelf. Hoewel ik voor het Kwak-en-Boemeltaaltje toch de oudere albums erbij moest nemen. Niet hemakkelijk, hamai! *(lacht)*.

In het begin had ik ook wel wat last van stress. Het blijft natuurlijk mijn debuut bij een hele grote, bekende reeks, die voor mij persoonlijk ook heel wat betekend heeft. Het moest dus ook meteen goed zitten. Gelukkig kon ik dat gevoel vrij snel van mij afzetten. Een strakke deadline helpt dan wel: niet veel tijd om aan jezelf te twijfelen *(lacht)*.

Wat gaf de meeste voldoening?

Bij elk scenario heb ik een bepaalde fase waarin ik nog niets neerschrijf, maar gewoon nadenk over wat ik wil vertellen. Dat gebeurt vooral tijdens mijn dagelijkse autoritten van en naar het werk. Ik bedenk dan verschillende verhaallijnen, grappen die ik wil integreren in het verhaal, personages... Het duurt dan enkele dagen, soms een week, soms zelfs langer ... voor alles in mijn hoofd 'klikt'. Die klik is echt een aha-erlebnis, een moment dat ik de hoofdzaken binnen het verhaal duidelijk voor mij zie. Pas daarna kan ik beginnen met het feitelijke schrijfwerk. Als die klik er komt, kan ik daarover echt eventjes gelukkig zijn. Het geeft ook een energieboost. De positieve feedback van de uitgeverij deed eveneens veel deugd, natuurlijk.

Is het nu spannend wachten op de reacties van de lezers?

Absoluut. Het pestverhaal is natuurlijk iets dat je niet vaak leest in de reeks, maar ik denk dat mijn scenario niet al te ver afstaat van het Jommeke-DNA. Ik heb zeker niet geprobeerd om de reeks opnieuw uit te vinden. Wat ik sowieso wel hoop is dat toch tenminste één gepest kind er kracht zal uit putten of de moed zal vinden om er met iemand over te praten. Of dat tenminste één kind ingrijpt als een ander kind gepest wordt. Dan is het verhaal voor mijn part al dik geslaagd. ■

Jef Nys © 2022 – Standaard Uitgeverij

VUISTREGELS TEGEN PESTGEDRAG

Slachtoffer

- Fysiek pesten: hoe lastig ook, zoek iemand aan wie je jouw verhaal kunt vertellen. Blijf er niet mee zitten. Maak de pester(s) duidelijk dat je wil dat het stopt: zeg het, stuur een boodschap. Heb je vrienden die je steunen: doe dit dan samen want dan sta je sterker en ben je beter beschut. Samen raak je er makkelijker uit dan alleen.
- Cyberpesten: reageer kort of helemaal niet (want dat geeft de pester de indruk dat hij je 'aan de haak' heeft); blokkeer de pester/maak een nieuw account aan en zorg dat de pester niet meer bij je geraakt; meld een probleem bij de provider ...

Getuige

- Steek je nek uit en laat zien/horen dat je het pesten niet oké vindt. Dat lukt iets vlotter als je niet alleen staat, zoek dus vrienden of vriendinnen die er net zoals jij over denken.
- Zorg ervoor dat het slachtoffer weet dat je om hem/haar/hen geeft. Dat kan je op een heel discrete en voorzichtige manier doen (bericht je sturen) of je kan dat meer openlijk doen door letterlijk aan de zijde van het slachtoffer te gaan staan, hem/haar/die mee te nemen en je te verwijderen van de pester of pestkliek, door openlijk steun te geven en je tegen de pester(s) te keren, door het probleem bij een volwassene te melden en aan te dringen om er iets aan te doen.

Dader

- Ben je iemand die een ander pest/heeft gepest en je wil er mee stoppen, doe dat dan en bied je excuses aan. Woorden alleen zijn niet voldoende. Het is belangrijk dat je laat zien dat je het meent.
- Bekijk met je slachtoffer hoe je het vertrouwen tussen jullie (of met de groep) opnieuw kan herstellen. Leg ook uit hoe het kwam dat je bent gaan (mee) pesten. Slachtoffers denken vaak dat zij verantwoordelijk zijn voor het pesten, terwijl dit niet zo is. Het is de pester die het pesten op gang trekt.

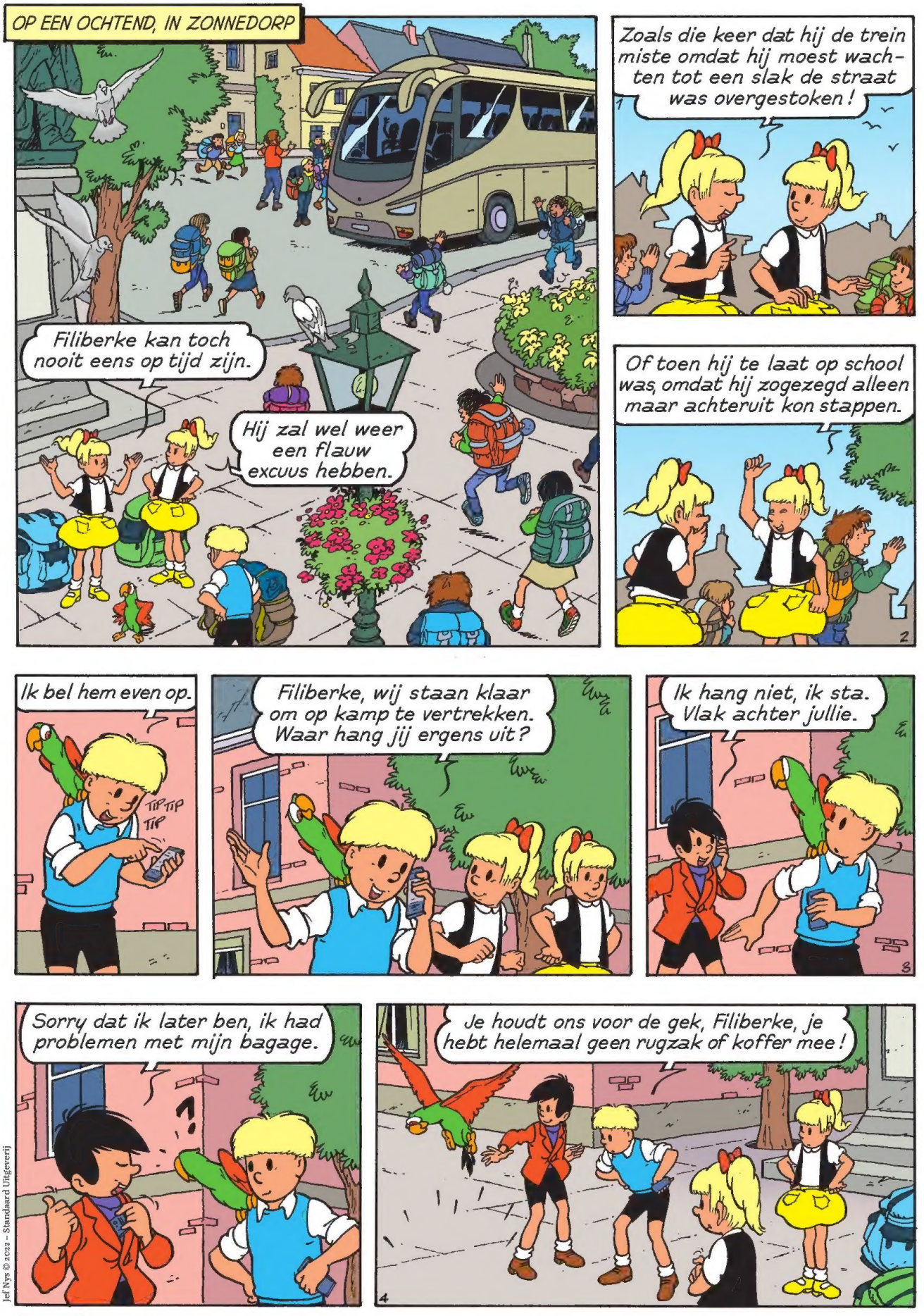
OP EEN OCHTEND, IN ZONNEDORP
Filiberke kan toch nooit eens op tijd zijn.
Hij zal wel weer een flauw excuus hebben.
Zoals die keer dat hij de trein miste omdat hij moest wachten tot een slak de straat was overgestoken!
1
Of toen hij te laat op school was, omdat hij zogezegd alleen maar achteruit kon stappen.
2
Ik bel hem even op.
TIP TIP TIP
Filiberke, wij staan klaar om op kamp te vertrekken. Waar hang jij ergens uit?
Ik hang niet, ik sta. Vlak achter jullie.
3
Sorry dat ik later ben, ik had problemen met mijn bagage.
?
Je houdt ons voor de gek, Filiberke, je hebt helemaal geen rugzak of koffer mee!
4

Jef Nys © 2023 – Standaard Uitgeverij

VOORPUBLICATIE UIT JOMMEKE 308
LEES VERDER ▸ WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/STRIPMUNK3

Oh, die komt er zo meteen aan.
HOEF!
HAMAAI!
Mijn rugzak is nogal zwaar. Kwak en Boemel boden spontaan aan om mij te helpen.
5
Hamai, hamai.
Spontaan, ja. Omtat we niet wisten tat tie rugsak wel tuizend kilo weegt.
Ik pen geprakraat... Geraakrat... Getraatpakt...
Geradbraakt.
Ja, tat ook.
6
Maar Filiberke toch, we gaan gewoon een weekje op kamp, geen half jaar!
Ik heb nochtans alleen het strikt noodzakelijke meegenomen.
Het belangrijkste is dat je uiteindelijk op tijd bent. De bus is nog niet vertrokken.
7
BOEMEL HELP!!
JAJAJA!!
Kom, we melden ons aan bij de reisleider.
Een ramp! Het is een ramp!
8

Jef Nys © 2022 – Standaard Uitgeverij

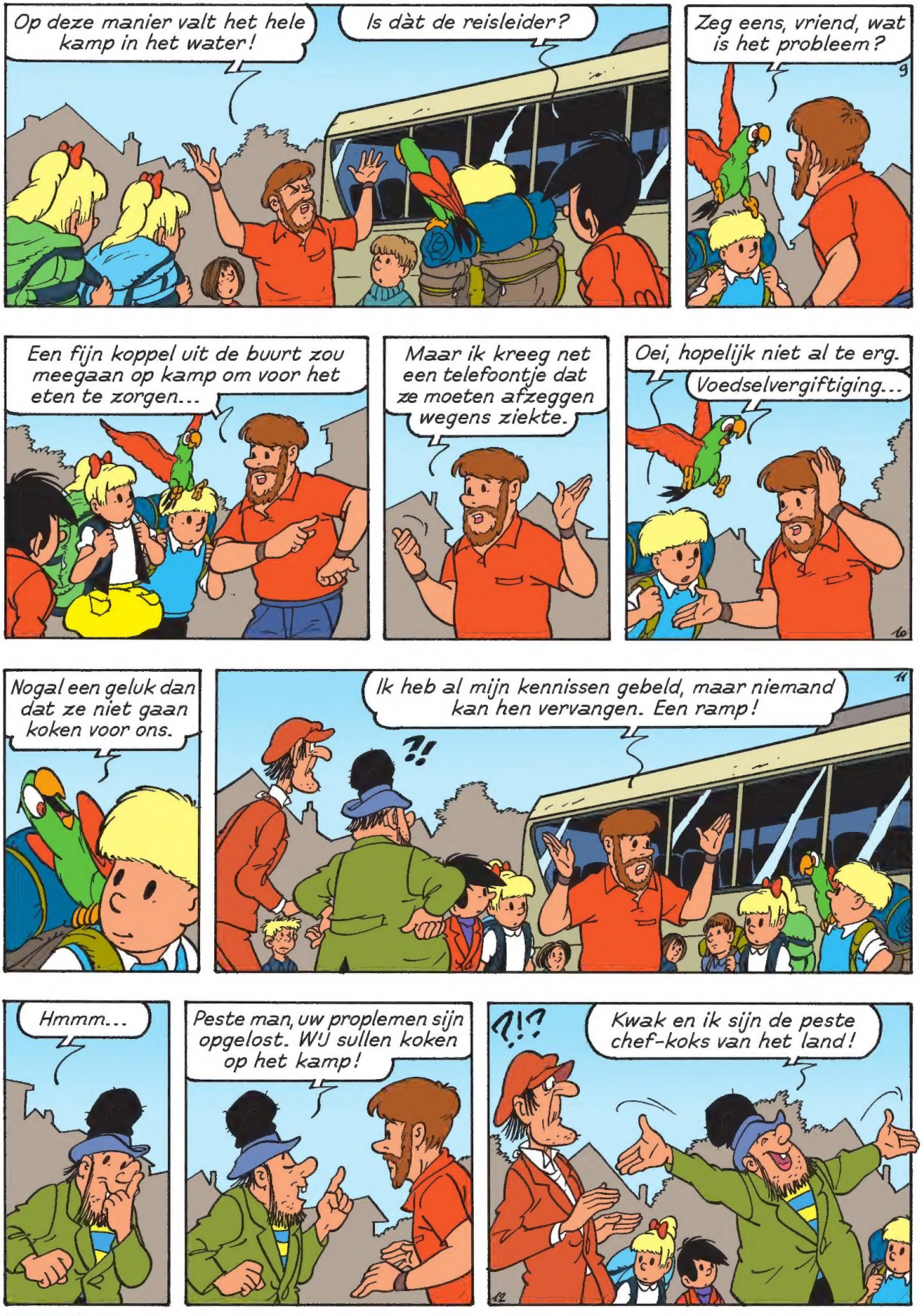
Op deze manier valt het hele kamp in het water!
Is dàt de reisleider?
Zeg eens, vriend, wat is het probleem?
9
Een fijn koppel uit de buurt zou meegaan op kamp om voor het eten te zorgen...
Maar ik kreeg net een telefoontje dat ze moeten afzeggen wegens ziekte.
Oei, hopelijk niet al te erg.
Voedselvergiftiging...
10
Nogal een geluk dan dat ze niet gaan koken voor ons.
Ik heb al mijn kennissen gebeld, maar niemand kan hen vervangen. Een ramp!
?!
11
Hmmm...
Peste man, uw proplemen sijn opgelost. WIJ sullen koken op het kamp!
?!?
Kwak en ik sijn de peste chef-koks van het land!
12

Jef Nys © 2022 – Standaard Uitgeverij

VOORPUBLICATIE UIT JOMMEKE 308
LEES VERDER ▸ WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/STRIPMUNK3

Honnozelaar. Wij kunnen helemaal niet koken.
Natuurlijk niet, maar so maken we gratis een plezierreisje.
Koken? Jullie? Welke gerechten kunnen jullie zoal bereiden?
Alleen het allerpeste! Pijfoorpeelt piefstuk met pananen en palsamico!
Piefstuk?
Hof hoesters met haardbeien en handijvie. De echte haute cuisine!
Wat een vreemde combinaties.
KRAB KRAB KRAB
Hitaliaanse hesp met happelsienen.
Dat wordt dus toch een voedselvergiftiging.
Of fis in platerteeg met rote pieten.
Tja, ik heb weinig keuze. Jullie mogen mee!
Hartelijk petankt, u sal er geen spijt van krijgen!
Hoi, gaan jullie ook mee op kamp?

Jef Nys © 2022 Standaard Uitgeverij

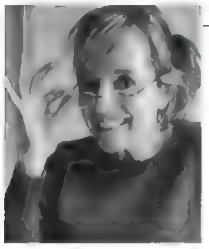

AN SWARTENBROEKX

In het nieuwe F.C. De Kampioenenalbum *De bal is rond* is er alleen maar ellende: de reserveballen zijn uitgeput en er is geen geld in kas om er nieuwe te kopen. Bovendien is Balthazar Boma niet bereid om te sponsoren want door een negatief artikel in Publi Time is zijn omzet flink gedaald. Kommer en kwel dus voor de Kampioenen.

‘Enkele collega’s vonden hun neuzen te lang’

An Swartenbroekx over Bieke, de stripreeks F.C. De Kampioenen en haar ervaringen als auteur

© 2022 Standaard Uitgeverij

Maar er is ook reuzegoed nieuws! De stripreeks F.C. De Kampioenen bestaat 25 jaar! In 1997 begon de reeks met het legendarische album *Zal ’t gaan ja?* en 25 jaar later beleefden de Kampioenen al 117 stripavonturen. Dat zal gevierd worden! Maar eerst een gesprek met An Swartenbroekx, onsterfelijk geworden als Bieke Crucke, rebelse dochter van Pascale De Backer en Oscar Crucke, zelfzekere vrouw van Marc Vertongen en trotse moeder van Paulien.

Benieuwd

An, kan je je nog je eerste reactie herinneren toen ze jou vertelden dat het Biekekarakter een strippersonage zou worden?

Mijn eerste reactie was ietwat terughoudend: zou het wel werken om met onze zo bekende televisiepersonages stripverhalen te maken? Ik was ook enorm benieuwd of de verhaallijnen zo herkenbaar zouden worden als in de reeks.

Heeft stripauteur Hec Leemans Bieke goed getypeerd?

Absoluut. Alle personages trouwens. Het was ook fijn dat we bij aanvang feedback mochten geven op ons stripfiguurtje. Enkele collega’s vonden hun neus te lang, de ogen te groot … Maar bij mijn weten had ik geen enkele opmerking.

> “Bij mijn weten had ik geen enkele opmerking.”
>
> – AN SWARTENBROEKX OVER HAAR STRIPFIGUURTJE

Heb je in de loop van de jaren aan Hec extra karaktertrekken of verhaallijnen voor de stripreeks kunnen meegeven?

Niet rechtstreeks. Maar Hec en ik hebben tijdens het schrijven van de eerste twee Kampioenenfilms nauw samengewerkt. En uit die films heeft hij uiteraard inspiratie gehaald. Of uit kleine verhaallijnen die tijdens het schrijfproces in de vuilbak belandden.

Enthousiasme

Ik weet niet of je de stripreeks volgt, maar heb je een favoriet album?

Met een vader die schrijver is ben ik opgegroeid tussen de boeken. En ten huize Swartenbroekx kwamen er amper strips binnen. ‘Lees maar een boek’, zei papa altijd. De liefde voor strips heb ik dus nooit gekend. In het begin las ik de Kampioenenstrips allemaal. Maar na al die jaren moet ik toegeven dat ik daar geen tijd meer voor heb gemaakt.

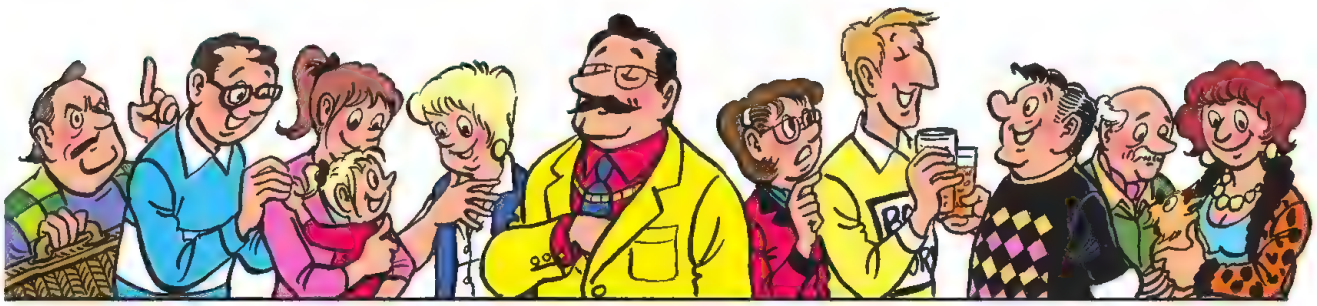

© 2022 Standaard Uitgeverij

Ik moet zo snel mogelijk mijn naam zuiveren. Straks ben ik al mijn klanten kwijt!
Ik zeg altijd: slechte reclame bestaat niet!

© 2022 Standaard Uitgeverij

Je staat niet alleen voor de camera, je schrijft ook scenario's. Was dat eerder een logische stap omdat je vader auteur en scenarist is, of was er toch wat koudwatervrees?

Er was vooral een groot enthousiasme. En een hoofd vol verhalen. Toen ik mijn allereerste scenario schreef, nu bijna 20 jaar geleden, was ik vooral benieuwd naar de reactie van mijn collega's. Zij zouden dat verhaal uiteindelijk moeten goedkeuren. Gelukkig waren die reacties lovend, en kon ik verder groeien als scenarist.

Hilarisch

Kreeg je veel tips & tricks van je papa?

In de beginjaren vroeg ik aan mijn papa zeker feedback. Maar niet alleen aan hem. Ik volgde ook cursussen, in binnen- en buitenland. Maar naarmate ik het vak beter onder de knie kreeg, moest papa maar wachten tot mijn aflevering op televisie kwam. Of een film in de zalen. En dan mocht hij pas feedback geven.

Wat was als scenarist van F.C. De Kampioenen de meest hilarische scène die je uitgeschreven hebt?

Moeilijke keuze. Ik denk aan de 25ste huwelijksverjaardag van Xavier en Carmen, waar Xavier en Carmen een ballontocht cadeau krijgen. En uiteraard alle scènes die gedraaid werden op het cruiseschip 'The Freedom of the Seas'. Dat was een unieke ervaring: vijf dagen met ons ploegje onderweg van South Hampton naar New York, over de woelige Atlantische Oceaan.

En de meest voldoening gevende scène?

Ik hield er enorm van scènes te schrijven voor twee personages, waarin je met de dialogen iets 'dieper' kon gaan. Scènes met een lach en een traan.

Tijdloos

Sommige scenario's, zoals voor de films van F.C. De Kampioenen, schrijf je niet alleen. Verloopt de samenwerking met de coscenaristen eerder organisch of wordt er toch een strikte taakverdeling afgesproken?

De eerste weken van het schrijfproces zaten we met ons ploegje scenaristen samen om verhaallijnen te bedenken, en daar een logisch tijdsverloop voor te vinden. Want we zaten altijd met een zeer grote cast, en elke acteur wou uiteraard een eigen verhaallijn. Dat was eigenlijk het moeilijkste: al die verhaallijnen laten samenvloeien. Nadien ging elke scenarist met zijn 'huiswerk' aan de slag. Alles kwam dan terug bij mij terecht, en als eindredacteur maakte ik de finale versie. Mensen schrikken vaak als ik vertel dat ik per film ongeveer anderhalf jaar aan het scenario werkte.

In maart vorig jaar verscheen Duupje 1, en in november Duupje 2. Was het schrijven van een jeugdboek een leuke ervaring?

Een fantastische ervaring. Ik heb me echt ondergedompeld in het leven van lagereschoolkinderen. En de verhaaltjes bleven maar komen. Dus op naar Duupje 3!

Mijn papa heeft Duupje 40 jaar geleden gecreëerd. Een tijdloos figuurtje, zo blijkt nu. Want deze nieuwe dagboekverhaaltjes slaan enorm aan. Dus: de F.C. De Kampioenenstrips zijn heel leuk, maar koop toch ook eens een boek van Duupje. ■

Al 25 jaar de kampioenen van de humor!

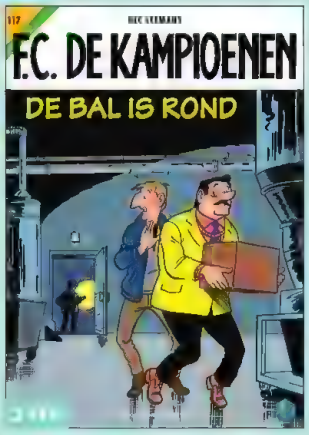

F.C. DE KAMPIOENEN 117
De bal is rond Leemans
SC 32 pag. € 6,99

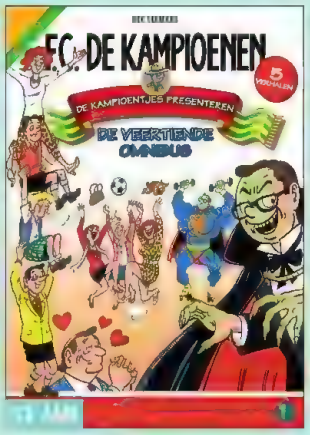

F.C. DE KAMPIOENEN OMNIBUS 14
De Kampioentjes presenteren Leemans
SC 160 pag. € 12,50

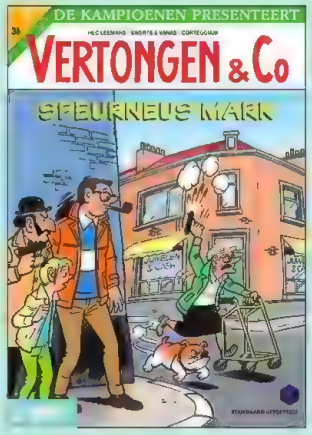

VERTONGEN & Co 36 Speurneus Mark
Swerts-Vanas, Leemans, Corteggiani
SC 32 pag. € 6,99

Suske en Wiske Junior: nog ondeugender dan ooit!

© 2022 Standaard Uitgeverij

Je merkt het al direct aan hun snoetjes: Suske en Wiske Junior hoeven wat deugnieterij betreft niet onder te doen voor hun wat oudere versies, integendeel zelfs. En dat ze altijd in knotsgekke situaties terechtkomen, daar zorgen tekenaar Charel Cambré en scenarist Kim Duchateau wel voor. Het leverde hen niet alleen veel lol maar ook de Stripschapprijs 2021 voor het beste jeugdalbum op.

Proficiat, Kim, maar nu onder ons, wat is het plezantste, maar ook het lastigste aan het schrijven van scenario's voor Suske en Wiske Junior?

Kim Duchateau: Het plezantste is de grappen bedenken en dan uitgetekend zien door Charel. Het lastigste is dat je met vaste figuren zit die al lang dienst doen en je minder vrijheid hebt om qua ideeën écht alles uit de kast te halen. Maar er zijn veel mogelijkheden in het universum van Suske en Wiske, dus komt het altijd wel goed.

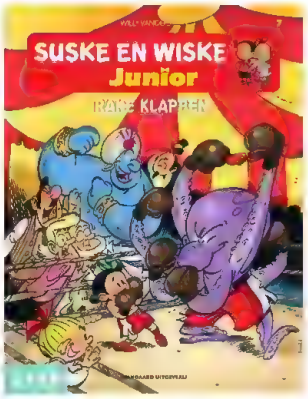

SUSKE EN WISKE JUNIOR 7
Rake klappen Duchateau, Cambré
SC 32 pag. € 6,99

DE STRIPMUNK

Wat is de eerste strip die je ooit gelezen hebt?

Pol bouwt een schip in de Pol, Pel & Pingo-reeks.

Welk stripalbum uit je jeugd heb je stukgelezen?

De Robbedoes verzamelalbums nummers 118 tot 135.

Wat is je favoriete strippersonage?

Alice the Goon uit Popeye.

Wat was de meest knotsgekke situatie waarin een van jouw eigen personages stripgewijs belandde?

Esther en Aldegonne belanden om de haverklap in rare situaties, het is dus moeilijk om er een te kiezen. En terwijl ik dit schrijf, denk ik toch aan de pagina waar Esther in drijfzand wegzakt en Lassie om hulp roept. Maar Lassie wordt net op hetzelfde moment geroepen door een andere drenkeling, die zich aan de andere kant van Lassie bevindt. Door die onmogelijke situatie ontstaat er een kortsluiting in Lassies brein, slaat hij tilt en blijft hij verstomd/verstild tussen de twee slachtoffers hangen. Ja, nogal absurd, je moet het lezen om het goed te begrijpen :-).

Van welke collega-stripauteur ben je fier dat je een gesigneerd album of originele plaat hebt?

Een gesigneerd album door Robert Crumb.

Ik heb ooit als twaalfjarige aan een Robbedoes-tekenwedstrijd meegedaan en ik kreeg mijn tekening teruggestuurd waarop Franquin achteraan had geschreven: 'Bon dessiné!" plus zijn handtekening. Maar ik ben die tekening al jaren kwijt. Dus dat telt zeker niet? Gruwelijk.

Van welke collega-stripauteur heb je ooit goede raad gekregen of zou je nog eens goede raad willen krijgen?

Elke tekenaar heeft zo zijn eigen goeie raad, maar de meeste tips heb ik gekregen van Erik Meynen tijdens onze urenlange nachtelijke telefoongesprekken. Zijn tips zijn altijd weldoordacht en handig.

Bij een brand in je huis, welk stripalbum zou je uit het vuur halen?

Ik zou levend verbranden tijdens het niet kunnen kiezen.

Met welke stripfiguur wil je een echt avontuur beleven?

Majoor Fataal.

Ooit een crush gehad op een strip personage?

Talrijke! Natasja in *Een troon uit de lucht*, Gwennyn van Malo Louarn, Chihuahua Pearl uit Blueberry, Jeanne van Gibrat, Adeline in Maarten Milaan ...

Wat is de mooiste cover van een stripalbum?

Ik zei altijd *Chihuahua Pearl*, maar sinds een vriend me erop wees dat haar twee voorste tanden niet in het midden staan, kan ik dat niet meer 'ontzien'. Er zijn veel goeie covers, maar *Het gekuifde kunstwerk* van Cowboy Henk is toch wel een héle mooie.

Van welke stopgezette stripserie zou je toch nog een extra album willen lezen?

Het gekroonde hart van Moebius en Jodorowsky of *Frommeltje en Viola* van Yslaire.

Welk stripalbum heb je het meest recent gelezen?

Persepolis van Marjan Satrapi, maar ik ben nu bezig in *Blotch* van Blutch.

WORD OOK EEN STRIPMUNK VIA WWW.STRIPMUNK.BE
OF DOWNLOAD DE APP IN DE APP STORE OF OP GOOGLE PLAY

HATSJE
Zo jammer dat je ziek bent, Wiske.
Tegen wie zeg je 't! Ik ben zo ziek als een hond.
Sorry, Tobias.
En net nu we een dagje vrij hebben.
We zouden buiten kunnen spelen.
Onmogelijk, ik ben te ziek om te spelen.
Snirf.
Of we doen een ritje in Vitamientje? Zijn tank is vol, hij heeft net gegeten.
Maar Sus, ik zeg toch net dat ik te ziek ben.
We kunnen tot bij de prof rijden en naar zijn nieuwe uitvindingen gaan kijken?
Voor de duizendste keer...
IK BEN ZIEK!
Maar als je absoluut wil spelen weet ik wel iets.
ECHT?
Super! Wat gaan we spelen?
O verpleegster Susanne, kunt u mijn kussen eens opschudden?
En deze warme thee met honing is te heet, kunt u even blazen?
En breng wat strips om te lezen.
Of beter, om voor te lezen.

© 2022 Standaard Uitgeverij

75 jaar Buck Danny! 65 jaar Michel Vaillant! 100 jaar Dupuis!

Helden worden nooit oud!

Buck Danny beleefde 75 jaar geleden in het weekblad Robbedoes zijn eerste avontuur tijdens de Slag in de Koraalzee, Michel Vaillant beleefde 65 jaar geleden in het weekblad Kuifje zijn eerste avontuur tijdens de 24 uren van Le Mans. En kijk, zoveel jaren en albums later hebben beide helden nog geen spatje grinta, enthousiasme en durf verloren.

Uitgeverijen Dupuis en Graton vieren deze speciale verjaardagen met prachtige, speciale uitgaves. Trouwens Dupuis zit zelf dit jaar aan de feestdis, want de uitgeverij bestaat 100 jaar.

Clean-cut American Boy

Philippe, zoon van meesterscenarist Jean-Michel Charlier (*Buck Danny, Roodbaard, Blueberry*), vertelde in een boek over het weekblad *Pilote* volgende anekdote: 'Op een dag beschreef mijn vader in zijn scenario voor een nieuw Buck Dannyverhaal een scène waarbij de Amerikaanse piloot op het punt stond met zijn vliegtuig te crashen. Vanaf het moment dat Victor Hubinon de tekst kreeg, stuurde hij mijn vader een telegram: '"Als Buck Danny sterft, ben jij ontslagen!"'

Victor Hubinon en Jean-Michel Charlier werkten samen op het publiciteitsbureau World Press toen directeur Georges Troisfontaines met het idee voor een nieuwe strip kwam: het zou gaan over een Amerikaanse piloot die heroïsche avonturen zou beleven tijdens de Tweede Wereldoorlog. World Press leverde voornamelijk strips aan diverse jeugdbladen, waaronder Spirou. Het jaar was 1946, de oorlog was net geëindigd en de toevoer van Amerikaanse strips voor die bladen was nagenoeg gestopt. Er moest dus Europese vervanging gezocht worden.

De jonge rechtenstudent Jean-Michel Charlier droomde er al jaren van piloot te worden. Vliegtuigen tekenen was zijn ding, tot hij een opmerking kreeg van collega-stripauteur Jijé. 'Je zal altijd een middelmatige tekenaar blijven,' zei Jijé, 'maar scenario's schrijven, dat is je ding.' Dat was slikken. 'Maar hij had gelijk', zei Charlier daarover later. Voor Buck Danny vormde hij een ideaal duo met Victor Hubinon, academiestudent en eveneens bezeten van vliegtuigen. Ze zouden later allebei hun brevet als piloot halen.

Het eerste Buck Danny-avontuur *De Jappen vallen aan* werd voorgepubliceerd in Robbedoes vanaf 2 januari 1947. Danny is bij het begin van het verhaal nog een clean-cut American boy die net zijn ingenieursdiploma in High School heeft gehaald en die zoals elke andere Amerikaan met verbijstering verneemt dat de Japanse vloot de Amerikaanse marinebasis op Pearl Harbour in Hawaï heeft aangevallen. Zo wordt Amerika in de Tweede Wereldoorlog gesleurd en Buck Danny in vele avonturen. ■

© Dupuis, 2022.

Origins

In totaal zijn er nu 58 albums van Buck Danny verschenen, waarvan 40 van de hand van Charlier-Hubinon, maar zelden werd er iets onthuld over de jeugdjaren van de piloot. Om dat verleden van de blonde held te ontsluieren werd een van de topscenaristen van het moment, Yann, gevraagd.

In Buck Danny Origins keert Danny in juni 1942, nadat zijn vliegtuig tijdens een luchtgevecht met de Japanners werd neergehaald en hij in een rubberbootje op de oceaan dobbert, in haast koortsige dromen terug naar zijn jeugd. We leren hoe hij begeesterd wordt door vliegtuigen wanneer hij de film *King Kong* heeft gezien en dappere vliegeniers de arme Fay Wray proberen te redden uit de klauwen van de reuzengorilla. Hoe hij net als scenarist Charlier zelf bewonderend naar vliegtuigmodellen kijkt in magazines die hij uit een vuilnisemmer heeft gehaald. We zien ook hoe hij tijdens een militair verlof even terugkeert naar huis en er verneemt dat zijn vader overleden is.

Yann wisselt zeer mooi de spannende oorlogstaferelen af met de jeugdherinneringen en weet zo perfect een extra dimensie te geven aan het al boeiende leven van de beroemdste piloot uit de stripgeschiedenis. ■

BUCK DANNY ORIGINS 1 | De piloot met de gebroken vleugel | Yann, De Luca | 48 pag. | SC | € 8,99 | HC | € 16,95

Buck Danny integrale

In de tiende integrale van Buck Danny worden de laatste verhalen opgenomen waaraan Victor Hubinon heeft meegewerkt: *Het dodelijke groene dal*, *Haaien in de Chinese Zee* en *Ghost Queen*. Hubinon overleed in 1979. De verhalen vormen meteen een trilogie die zich op het eiland Borneo afspeelt, op het grondgebied van het sultanaat Sarawak. Sonny Tuckson is op het eiland neergestort en kan ternauwernood aan een stelletje moordenaars ontsnappen. Gelukkig voegen Buck Danny en Jerry Tumbler zich bij hun vriend. Maar de poppen gaan echt aan het dansen wanneer ze in een vallei een enorm papaverveld ontdekken, een ware graanschuur voor de maffia. De oogst kunnen ze niet doen mislukken, maar misschien kunnen ze het transport naar het Westen wel verijdelen. De vijand beschikt echter over een machtig wapen: Lady X!

Voor *Operatie Apocalypsis* kreeg de serie een nieuwe tekenaar, François Bergèse. Een mysterieuze occulte groepering is in het bezit gekomen van een lading atoombommen. Slechts de beste piloten kunnen ingezet worden om het gebruik ervan te voorkomen. ■

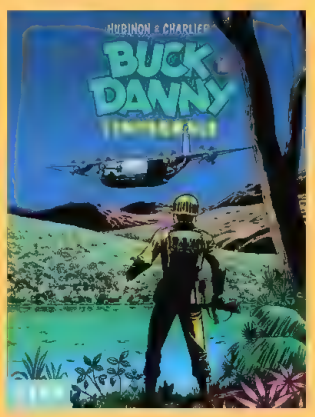

BUCK DANNY INTEGRALE 10 | Charlier, Hubinon | HC | 288 pag. | € 32,95

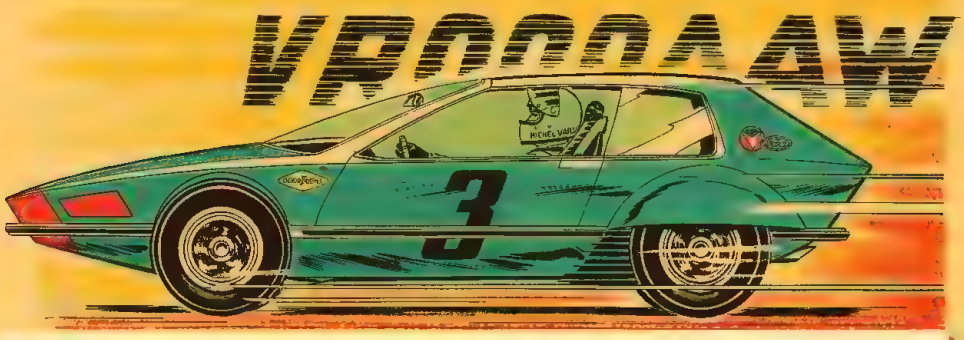

© Graton, 2022.

Michel Vaillant – kortverhalen seventies

Goddank bestaan er striptijdschriften en vragen hoofdredacteuren af en toe eens aan hun auteurs om een kortverhaal van hun held te tekenen voor een special of gewoon omdat er nog een hoekje in het magazine moet opgevuld worden.

Na de kortverhalen van Michel Vaillant die Jean Graton in de sixties publiceerde worden nu de seventiesverhalen gebundeld. En weer is het genieten van de duels tussen de racewagens op de beroemdste circuits. Er is te zien hoe de bolides veranderen en meteen ook de hele entourage en jetset.

In de formule 1 waren de jaren zeventig de jaren van onsterfelijke piloten als Jackie Stewart, Emerson Fittipaldi, Niki Lauda en natuurlijk James Hunt. In de stripreeks Michel Vaillant wordt het eigen Vaillantteam opgestart dat jonge Belgische piloten wil opleiden tot geduchte raceconcurrenten voor de groten. Een must voor alle autosportliefhebbers! ■

MICHEL VAILLANT KORTE VERHALEN 2 Seventies | Graton | 64 pag. SC | € 8,99 | HC | € 16,95

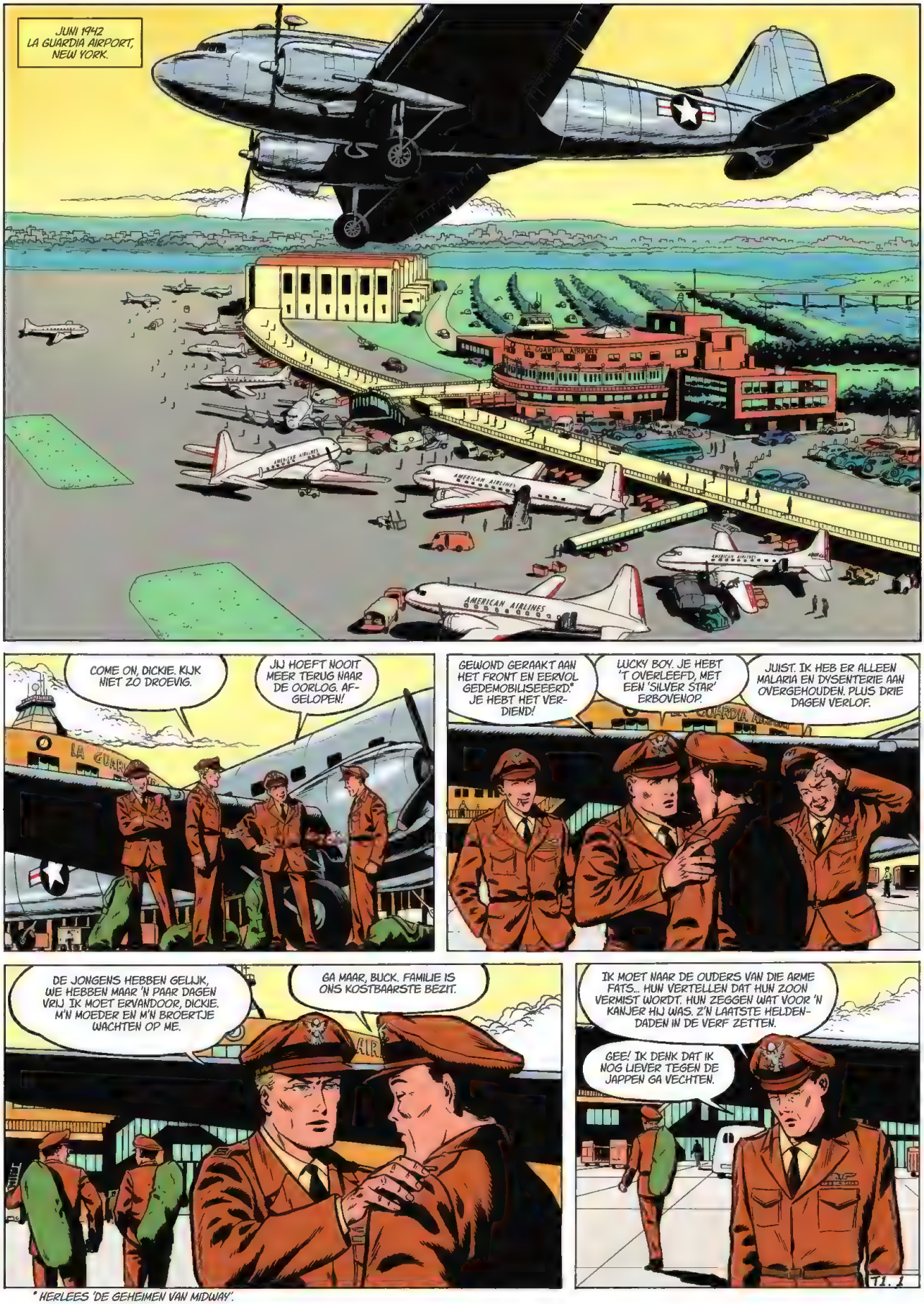
JUNI 1942
LA GUARDIA AIRPORT, NEW YORK.
LA GUARDIA AIRPORT
AMERICAN AIRLINES
COME ON, DICKIE. KIJK NIET ZO DROEVIG.
JIJ HOEFT NOOIT MEER TERUG NAAR DE OORLOG. AFGELOPEN!
GEWOND GERAAKT AAN HET FRONT EN EERVOL GEDEMOBILISEEERD.* JE HEBT HET VERDIEND!
LUCKY BOY. JE HEBT 'T OVERLEEFD, MET EEN 'SILVER STAR' ERBOVENOP.
JUIST. IK HEB ER ALLEEN MALARIA EN DYSENTERIE AAN OVERGEHOUDEN. PLUS DRIE DAGEN VERLOF.
DE JONGENS HEBBEN GELIJK, WE HEBBEN MAAR 'N PAAR DAGEN VRIJ IK MOET ERVANDOOR, DICKIE. M'N MOEDER EN M'N BROERTJE WACHTEN OP ME.
GA MAAR, BUCK. FAMILIE IS ONS KOSTBAARSTE BEZIT.
IK MOET NAAR DE OUDERS VAN DIE ARME FATS... HUN VERTELLEN DAT HUN ZOON VERMIST WORDT. HUN ZEGGEN WAT VOOR 'N KANJER HIJ WAS. Z'N LAATSTE HELDENDADEN IN DE VERF ZETTEN.
GEE! IK DENK DAT IK NOG LIEVER TEGEN DE JAPPEN GA VECHTEN.

© Dupuis, 2022.

* HERLEES 'DE GEHEIMEN VAN MIDWAY'.

VOORPUBLICATIE UIT BUCK DANNY ORIGINS 1
LEES VERDER ▸ WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/STRIPMUNK3

GENIET VAN JE VRIJE DAGEN, KEREL! HET GAAT ER ERG HEET AAN TOE IN CHINA EN DE STILLE ZUIDZEE. JE KUNT MAAR BETER UITGERUST ZIJN ALS JE TERUGKEERT.
PFRT! HIJ WEET ME MOED TE GEVEN.
NIEMAND THUIS?
MAMA MOET M'N TELEGRAM TOCH GEKREGEN HEBBEN. IK LIET HAAR WETEN DAT IK VANDAAG...?!?
KRRR
OEI! KAPOT!
DE KLEINE ZAL KWAAD ZIJN. HIJ LAAT Z'N SPEELGOED OOK ALTIJD OVERAL RONDSLINGEREN. HIJ LEERT HET MAAR NIET AF.
JE MOEDER? EH.. DIE IS NAAR HET KERKHOF.
NAAR HET KERKHOF? DAMN, WAT IS ER GEBEURD?
O.. BEN JE NIET OP DE HOOGTE? JE VADER IS OVERLEDEN.
T1. 2

© Dupuis, 2022.

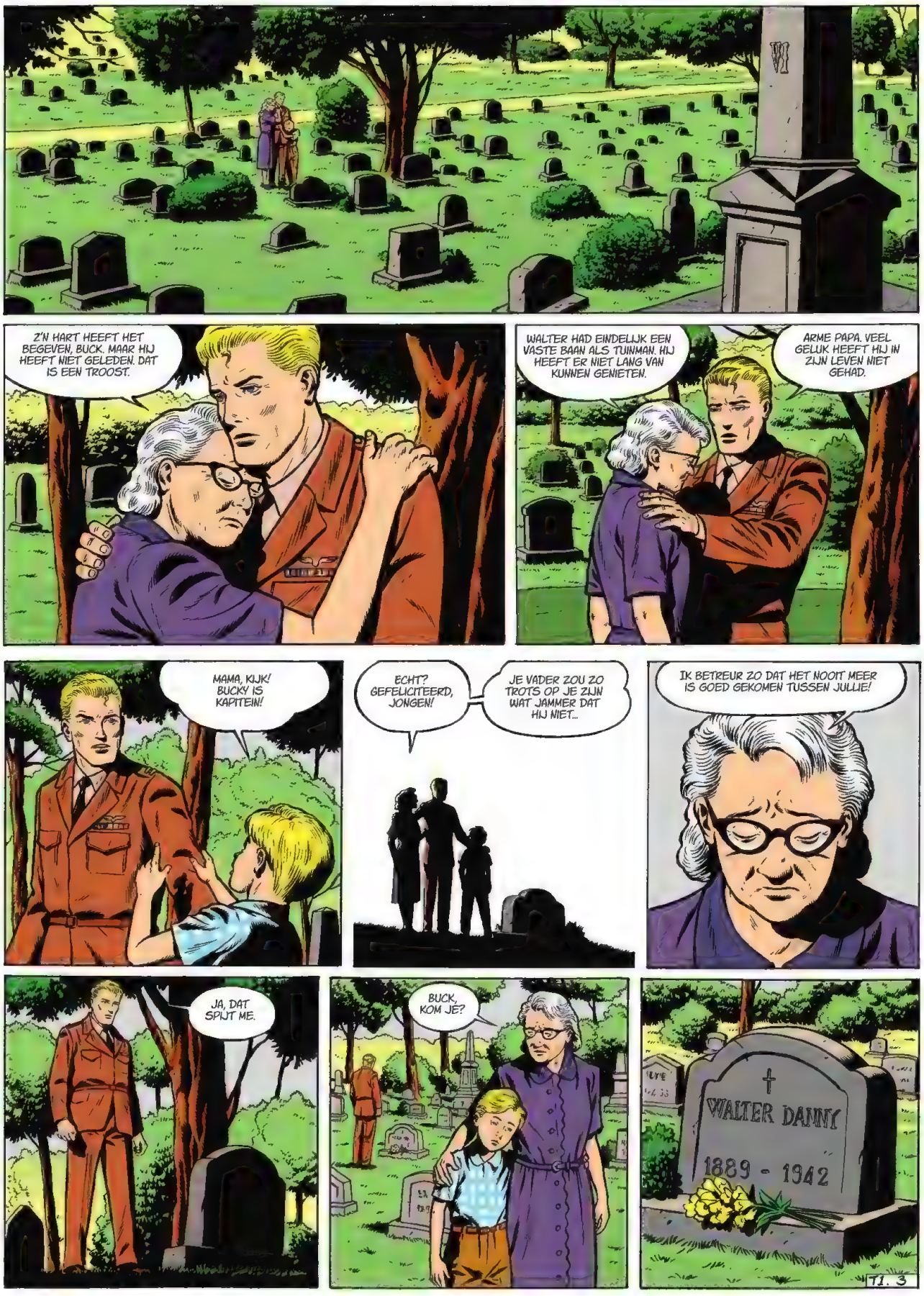
Z'N HART HEEFT HET BEGEVEN, BUCK. MAAR HIJ HEEFT NIET GELEDEN. DAT IS EEN TROOST.
WALTER HAD EINDELIJK EEN VASTE BAAN ALS TUINMAN. HIJ HEEFT ER NIET LANG VAN KUNNEN GENIETEN.
ARME PAPA. VEEL GELUK HEEFT HIJ IN ZIJN LEVEN NIET GEHAD.
MAMA, KIJK! BUCKY IS KAPITEIN!
ECHT? GEFELICITEERD, JONGEN!
JE VADER ZOU ZO TROTS OP JE ZIJN WAT JAMMER DAT HIJ NIET...
IK BETREUR ZO DAT HET NOOIT MEER IS GOED GEKOMEN TUSSEN JULLIE!
JA, DAT SPIJT ME.
BUCK, KOM JE?
WALTER DANNY
1889 - 1942
T1. 3

© Dupuis, 2022.

VOORPUBLICATIE UIT BUCK DANNY ORIGINS 1
LEES VERDER ▸ WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/STRIPMUNK3

ENKELE DAGEN LATER.
ER ZAT EEN TONY* ACHTER ME AAN DIE NIET WILDE OPGEVEN. DUS GING IK IN EEN VRILLE, ALSOF IK GERAAKT WAS.
TOEN HIJ EEN ANDER SLACHTOFFER ZOCHT, TROK IK METEEN ALS EEN SPEER WEER OP EN SCHOOT IK 'M NEER.
HAHAHA! Z'N VERDIENDE LOON.
*JAPANS JACHTVLIEGTUIG
VERTEL NOG 'NS HOE JE DIE JAP NEERSCHOOT MET EEN YOYOROL.
EEN 'BARREL ROLL'! EEN YOYO IS EEN MANOEUVRE WAARBIJ JE HOOG IN DE LUCHT KLIMT OM DAARNA ACHTER JE VIJAND OP TE DUIKEN. ER IS DE 'HIGH SPEED YOYO' EN DE 'LOW SPEED YOYO'. HEE, IK MOET M'N TAS INPAKKEN.
WAT JAMMER DAT JE AL WEG MOET. JE VERLOF IS VEEL TE SNEL VOORBIJ!
IK KOM SNEL TERUG, KLEINE! IK GA DE JAPPEN NOG EVEN HET VUUR AAN DE SCHENEN LEGGEN EN DAN BEN IK WEER THUIS.
IK MOET NU NAAR DE 'BIG E', EEN VAN DE GROOTSTE VLIEGDEKSCHEPEN. TACHTIG JACHTVLIEGTUIGEN KAN DIE MEENEMEN. 'WILDCATS', DIE HUN KLAUWEN IN DE BILLEN VAN DE JAPANNERS SLAAN. ZE ZULLEN ERVAN LUSTEN!
GEEEE! IK ZOU ZO GRAAG MET JE MEE KOMEN VECHTEN.
BUCK. IK HEB NOG WAT VOOR JE.
DE PASSIE VOOR LUCHTVAART HEB JE VAN JE VADER. HIJ HAD 'T IN Z'N BLOED. JIJ HEBT 'T VAN 'M GEËRFD. IK HEB HET OOK 'N BEETJE.
T1. 4

© Dupuis, 2022.

VOORPUBLICATIE UIT BUCK DANNY ORIGINS 1
LEES VERDER ▸ WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/STRIPMUNK3

© 2022 Standaard Uitgeverij

Vijf kogels en twintig dolkstoten

BLACKBEARD 2 Mijn dood is zoet | Delitte | HC 48 pag. | € 17,95

De gevreesde piraat Black Beard sloeg begin 18de eeuw zo ongenadig toe in de Caraïben en de oostkust van Noord-Amerika dat hij de machtsverhoudingen tussen Engeland, Frankrijk en de nieuwe kolonies in Amerika destabiliseerde. De Engelse regering moest wel ingrijpen. In 1718 werd Black Beards schip Queen Anne's Revenge in Ocracoke Creek in North Carolina geblokkeerd door het Engelse leger. Black Beard kreeg vijf kogels en twintig dolkstoten in zijn lijf en werd vervolgens onthoofd.

Einde verhaal? Neen, voor een auteur en journalist als Daniel Defoe – die we vooral kennen als schrijver van *Robinson Crusoe* – begint het daar pas. Hij krijgt de kans om in de gevangenis de heer Hands te spreken, een belangrijke compagnon de route van Black Beard. Onder het voorwendsel dat Hands genade zal krijgen laat Defoe de man zijn verhaal vertellen. Het levert Defoe een mooi nieuw boek op. Maar is wat hij neerschrijft de waarheid?

De meesterlijke tekeningen van Jean-Yves Delitte zorgen ervoor dat je wordt meegetrokken naar duistere gevangeniscellen, kolkende zeeën en krakende scheepsrompen.

© DELLAC / BRUGEAS / HERZET / DE LOMBARD UITGAVEN (DARGAUD-LOMBARD NV) 2022

Verzin een held

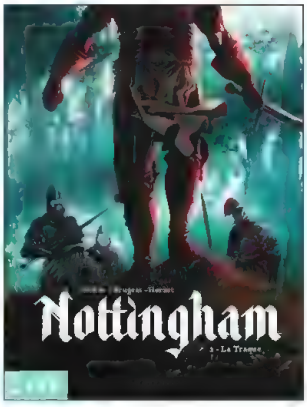

NOTTINGHAM 2 De klopjacht | Brugeas-Herzet, Dellac 56 pag. SC € 8,50 HC € 16,95

Elke generatie krijgt de helden die zij verdient – The Avengers en zorgverleners dus – maar elke generatie krijgt ook de interpretatie van legendarische helden die zij verdient. Mocht er eind vorige eeuw al eens gelachen worden met Robin Hood – Walt Disney's *Robin Hood* en *Robin Hood: Men in thights* van Mel Brooks – dan werd het daarna bittere ernst.

Wat Emmanuel Herzet (Alfa, Alfa, Eerste wapenfeiten) en Vincent Brugeas (Ira Dei, The Regiment) met de mythe Robin Hood doen in Nottingham is zeer origineel. Ze maken de Normandische sheriff Nottingham, normaal 'the bad guy', tot medestander van de onderdrukte bevolking en verzinner van 'the Hood of Sherwood' in zijn eigen strijd tegen Jan Zonder Land. Lady Marian wordt zo zijn bondgenote.

Dat resulteert in een meeslepende interpretatie vol grafische duisternis en pracht.

A license to kill

© 2022 Standaard Uitgeverij

RECTIFICANDO 1 Bloedbanden Convard, Falque | HC 56 pag. | € 17,95

De verhalen van auteurs Didier Convard en Dennis Falque (De geheime driehoek, I.N.R.I., De wachters van het bloed, Hertz, Lacrima Christi) zaten vol mystiek, geheime genootschappen en wereldbedreigende complotten. En nu is er de nieuwe spin-off Rectificando waarin we opnieuw kennismaken met de killer Jean Nomane, agent van het Triumviraat, en ook wel de Rechtzetter genoemd.

Tijdens een onderzoek voor het Triumviraat wordt een undercoverjournalist brutaal in elkaar geslagen met de dood als gevolg. Die moord vindt plaats in het hoofdkwartier van de Fratrie, een christelijk fundamentalistische sekte die haat predikt tegen de islam, het communisme, het atheïsme, het feminisme en de homoseksuelen, maar wiens aanhangers stilaan beginnen te infiltreren in de hogere kringen van de politieke en financiële wereld. Het lijk wordt gedumpt.

Jean Nomane krijgt de opdracht om te proberen de waarheid te achterhalen, met 'a license to kill'.

Spanning verzekerd in dit zinderend spionageverhaal waarbij de boeken van Dan Brown verbleken.

Stinkende potjes

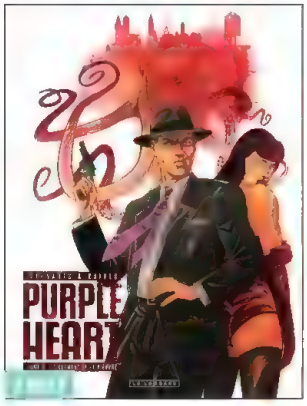

PURPLE HEART 3 De eed van de octopus Warnauts, Raives
HC 56 pag. € 17,95

Memorial Day in New York. In het Rockefeller Center onderbreekt een ruitenwasser zijn job om naar het toilet te gaan. Hij hoort drie gedempte knallen, alsof champagneflessen worden ontkurkt, en hij ziet hoe twee mannen een lichaam uit het kantoor van castingbureau French Follies dragen. Hij waarschuwt stiekem de politie, maar niemand daagt op. De dag daarop worden zijn werkgevers gevonden in een plas bloed. De ruitenwasser besluit onder te duiken bij zijn ex-schoonzus Mary. Zij gaat te rade bij haar baas Josuah Flanagan.

Flanagan is een oorlogsveteraan die het Purple Heart kreeg, de hoogste Amerikaanse onderscheiding voor gewonde of gedode militairen in een oorlogssituatie. Na de Tweede Wereldoorlog ging hij als privédetective werken bij het advocatenkantoor van zijn commandant. Als hij na zijn gesprek met Mary op onderzoek gaat, opent hij stinkende potjes die leiden naar de Casa Nostra. Hij speelt opnieuw met zijn leven.

***De eed van de octopus*, het derde Purple Heartalbum van Warnauts en Raïves, is een knappe ingenieus opgebouwde detective, waarbij kogels meestal dialogen vervangen.**

© WARNAUTS / RAIVES / DE LOMBARD UITGAVEN (DARGAUD-LOMBARD NV) 2022

Een grootse reis

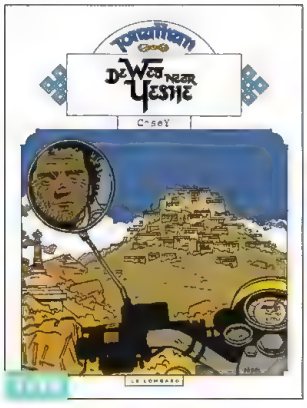

JONATHAN 17 De weg naar Yeshe Cosey SC 48 pag. € 8,99

Toen in 1975 *Weet je nog, Jonathan*, het eerste verhaal van de Zwitserse auteur Cosey in *Kuifje* verscheen, vielen monden open. Dat een stripverhaal niet alleen avontuur of humor kon bevatten, maar ook reflectie en stilte, was ongezien. Nu, bijna vijftig jaar later, hebben vele anderen het stripmedium verrijkt met visueel prachtige uitingen van diverse gevoelens, maar Jonathan is toch een pionier in het genre geworden.

Met zijn zeventiende verhaal lijkt de reis van Jonathan ten einde. Hij keert terug naar zijn geliefde Himalayagebergte om naar Yéshé te trekken, waar hij een ontmoeting zal hebben met een oude bekende. De militaire schermutselingen tussen de Chinese en Tibetaanse troepen stellen de afspraak echter drie maanden uit. Jonathan strandt in het klooster van Matho waar hij de monnik Chamba leert kennen. Die verzekert hem met guitige ogen dat hij zich niet zal vervelen.

***De weg naar Yeshe* is een waardig slot van een grootse reis.**

© COSEY / DE LOMBARD UITGAVEN (DARGAUD-LOMBARD nv) 2022

Tristan en Jeanne d'Arc verliefd?

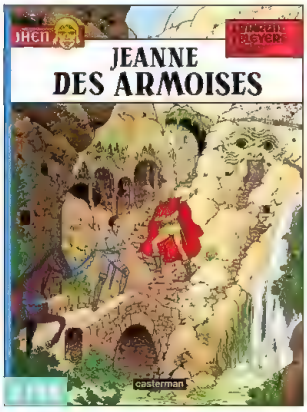

TRISTAN 19 Jeanne de Lys Martin, Pleyers, Nejib SC 48 pag. € 8,99

Tijdens een schermutseling met rovers overmeestert Gilles de Rais hun leider na een hevig tweegevecht. Het blijkt om niemand minder te gaan dan Jeanne d'Arc, de Maagd van Orléans. Gilles voert de uitgeputte Jeanne naar zijn burcht Tiffauges en stelt haar onder de hoede van zijn bouwmeester en vriend Tristan. De twee worden verliefd op elkaar. Maar dan staat de wrede heer Rodrigo de Villandrando met zijn leger voor de poorten van Tiffauges. Hij zit duidelijk achter Jeanne aan. Ze moet vluchten en Tristan zal haar vergezellen. Gilles geeft Tristan ook een belangrijk perkament mee dat Jeanne zo snel mogelijk vernietigd wil zien.

Het was Paul Cuvelier die in 1976 de jonge tekenaar Jean Pleyers aan Jacques Martin had voorgesteld en Martin wist onmiddellijk dat Pleyers de perfecte tekenaar voor zijn middeleeuwse reeks Tristan zou worden. Met *Jeanne de Lys* is de nu 78-jarige tekenaar aan zijn 14de Tristanverhaal toe. Hij tekende het samen met de Tunesische stripauteur Néjib en dat levert gedetailleerde tekeningen op die de late middeleeuwen perfect evoceren, ingebed in een verhaal met vaart en een vleugje mysterie.

© Casterman 2021

LEO

Manon en Kim. Wie de cycli rond De werelden van Aldebaran van de Braziliaanse stripauteur Leo heeft gelezen, koestert beide hoofdpersonages als waren het vriendinnen. In *Neptunus*, het eerste deel van een tweeluik, wordt Manon, de kersverse Special Agent van de VN, meteen ingezet voor een zeer gevaarlijke missie: binnendringen in een vijandig ruimteschip dat rond de aarde draait. Maar de opdracht heeft niet het beoogde resultaat. Gelukkig kan Manon op de steun van Kim rekenen.

Leo over zijn nieuwste album *Neptunus*

‘Ik blijf hoopvol dat er ook nog altijd mensen zullen zijn die het goed menen met hun medemens’

Leo, geboren Luis Eduardo de Oliveira, weet als geen ander sciencefiction op zeer menselijk gelaat te geven. En met *Neptunus* grijpt hij de kans om zijn personages nog wat verder uit te diepen.

Leo: Ik heb altijd van verhalen gehouden waarbij er voldoende aandacht wordt besteed aan het karakter van de personages, ook al houdt dat soms in dat het vertelritme trager wordt. Want als je in een strip een personage meer psychologische diepgang wil geven, moet je wat ‘rustige’ scènes inlassen, waarbij het personage de kans krijgt om zijn gevoelens te uiten. Sommige lezers geven de voorkeur aan meer actiescènes, meer vuurgevechten, ik niet, want in die verhalen blijven de personages wat oppervlakkig.’

Flauwvallen

Vriendschap en trouw lijken me sleutelwoorden in jouw oeuvre.

Of het nu om Kim of Manon gaat, mijn personages leven in extreem moeilijke situaties waarbij die moeilijkheden vaak het gevolg zijn van het gedrag van de mensen rondom hen: de militair-religieuze dictatuur in ‘Aldebaran’, de groep reactionairen in ‘Betelgeuze’, de aanhangers van de religieuze sekte in ‘Antares’. Ik heb weleens de kritiek gekregen dat ik een zeer pessimistische kijk op de mensheid heb, als ik ervan uitga dat het in de toekomst nog altijd ‘middelmatige’ mensen zullen zijn die de wereld overheersen. Maar ik blijf hoopvol dat er ook nog altijd mensen zullen zijn die het goed menen met hun medemens, die zich loyaal zullen gedragen en het beste in zichzelf naar boven halen. Zoals Kim, Manon en hun vrienden. Tijdens de Tweede Wereldoorlog zagen we veel middelmatige mensen, profiteurs, verraders, egoïstische mensen die zich afschuwelijk gedroegen. Maar er waren ook waardige en moedige mensen, mensen die hun leven riskeerden om anderen te helpen. Die gevoelens wil ik in mijn verhalen laten zien.

Ik las dat je de relatie tussen vrouwen en mannen bekijkt vanuit een ‘féminisme instinctif’. Kan je dat wat meer toelichten?

Ik heb het altijd natuurlijk en voor de hand liggend gevonden dat vrouwen gelijk zijn aan mannen. Ik vind boeken of films waarin de vrouw een secundaire rol vervult of als decor dient heel vervelend en storend. De inbreng van de vrouw daarin is meestal de man te irriteren, door in het slechtste geval flauw te vallen of uit te barsten in een of andere hysterie. Om aan die absurde clichés te ontsnappen zijn mijn hoofdpersonages vrouwen die even makkelijk verschrokken en daadkrachtig zijn als mannen.

© DARGAUD 2022

De Duneworm

Ik vind Maï Lan een fascinerend personage. Kan je wat meer vertellen over haar en haar verhouding tot de ‘iums’?

Ik hou ook zelf veel van het personage Maï Lan. In het begin van ‘Betelgeuze’ wordt duidelijk dat ze de dochter is van iemand van de bemanning die de ruimtereis naar Betelgeuze onderneemt, en die dat, net zoals de andere passagiers, in een winterslaap doet. Maar tijdens die lange reis voelt de moeder zich eenzaam. Ze overtreedt de regels en maakt haar dochter wakker. Als ze dan op de planeet aankomen zal Maï Lan haar moeder helpen bij de voorbereiding van de ontscheping van de passagiers. Maar dan volgen er tragische gebeurtenissen die de dood van bijna alle passa-

“Inderdaad, de gigantische ‘Duneworm’ is net zoals de Mantrisse een krachtig en mysterieus wezen, maar voor zover ik me herinner beschikt hij niet over intelligente gaven.”

– LEO

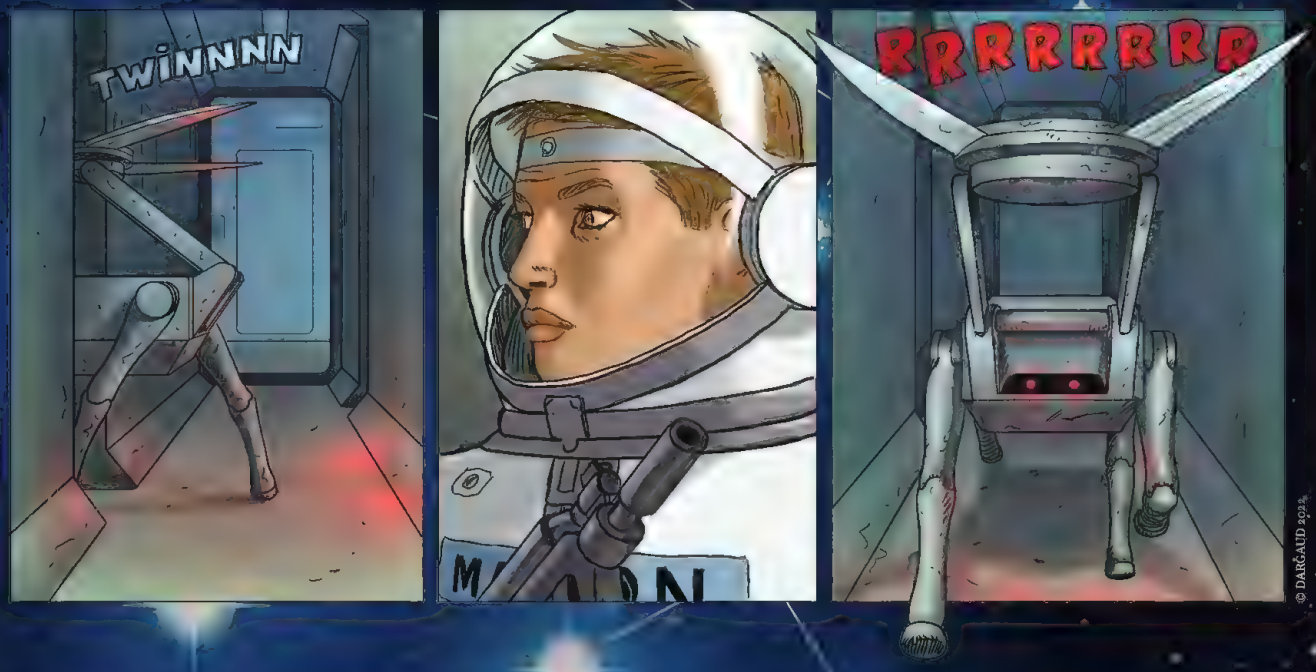

giers in winterslaap veroorzaken. Mai Lan komt als enige tienermeisje tussen de groep volwassenen op de planeet terecht, wat voor haar een ongemakkelijke situatie is. Ze voelt zich eenzaam en geïsoleerd en zal uiteindelijk een vriendschapsband opbouwen met de intelligente dieren van de planeet, de 'iums'.

Naast de 'iums' heb je nog een ander intelligent vreemd wezen, de Mantrisse. Die doet me qua kracht denken aan 'the spice' uit het boek en de film *Dune*.

Inderdaad, de gigantische 'Duneworm' is net zoals de Mantrisse een krachtig en mysterieus wezen, maar voor zover ik me herinner beschikt hij niet over intelligente gaven. Toen ik de Mantrisse bedacht, wou ik spelen met het idee dat een intelligent buitenaards wezen een heel andere vorm zou kunnen hebben dan wij mensen. Dat verschil in vorm zou dan ook de communicatie tussen beiden heel moeilijk maken.

Extreem vijandig

De UFO in Neptunus heeft de vorm van de UFO's zoals ze in de jaren 50 van de vorige eeuw werden afgebeeld. Een knipoog?

Neen, het is geen knipoog. Dat aspect maakt deel uit van het verhaal dat je pas kan begrijpen op het einde van het tweede deel *(lacht)*.

***Neptunus* is een tweeluik geworden. Het lijkt of elke nieuwe cyclus in De werelden van Aldebaran minder delen bevat. Een bewuste keuze?**

Toen ik het verhaal van *Neptunus* bedacht, realiseerde ik me dat het korter zou worden dan de andere cycli, omdat de gebeurtenissen, anders dan bij de vorige cycli, zich niet op een planeet afspelen. De personages landen niet op Neptunus, die een extreem vijandige planeet is. Alles speelt zich af in ruimteschepen die heel dicht in de buurt van Neptunus komen. Het tweeluik – van 60 pagina's per deel – is dus eigenlijk eerder een toevallige keuze die voortkwam uit het verhaal. Voor de volgende cyclus zal ik terug vijf delen van 46 pagina's nodig hebben.

Aan welk project ben je op dit ogenblik bezig?

Momenteel teken ik het tweede deel van *Neptunus* uit. Tegelijkertijd heb ik met Rodolphe deel drie van de serie Scotland geschreven, het vervolg op Namibia, waarvan deel een in maart verschijnt, Demain (een nieuwe serie met Louis Alloing als tekenaar waarvan deel een binnenkort verschijnt), en Europa, getekend door Janjetov die op dit moment aan deel twee werkt. En ik begin binnenkort het scenario te schrijven van een nieuwe cyclus van De werelden van Aldebaran.

Als dat geen goed nieuws is! ■

NEPTUNUS 1 | Leo
SC | 64 pag. | € 8,99

© DARGAUD 2022

© DARGAUD 2022

DE BAAN ROND DE AARDE. RUIMTESTATION "ALBERT EINSTEIN". 22 JUNI 2203.
OPERATOR JURGENS, MENEER. IK HEB EEN PROBLEEM...
ER NADERT EEN RUIMTEVAARTUIG VAN BUITENAF. MAAR ER STAAT VOOR VANDAAG GEEN ENKELE AANKOMST GEPLAND. EN HIJ ANTWOORDT NIET OP MIJN OPROEPEN.
WAARSCHIJNLIJK EEN NOODGEVAL, MET EEN DEFECTE BOORDRADIO...
IK HEB DRONES UITGESTUURD OM BEELDEN TE MAKEN. DIE ZIEN ER... NOGAL VERONTRUSTEND UIT, MENEER. KIJKT U ZELF MAAR. IK STUUR DE BEELDEN DOOR.
BIJ DE VEILIGHEIDSDIENST VAN HET STATION.
EEN VLIEGENDE SCHOTEL?
PRECIES. OP DE BEELDEN ZIJN GEEN WAPENS TE ZIEN, MAAR ZE KAN VOOR ONS ONBEKENDE ONCONVENTIONELE WAPENS BIJ ZICH HEBBEN.
1

© DARGAUD 2022

VOORPUBLICATIE UIT NEPTUNUS 1
LEES VERDER ▸ WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/STRIPMUNK3

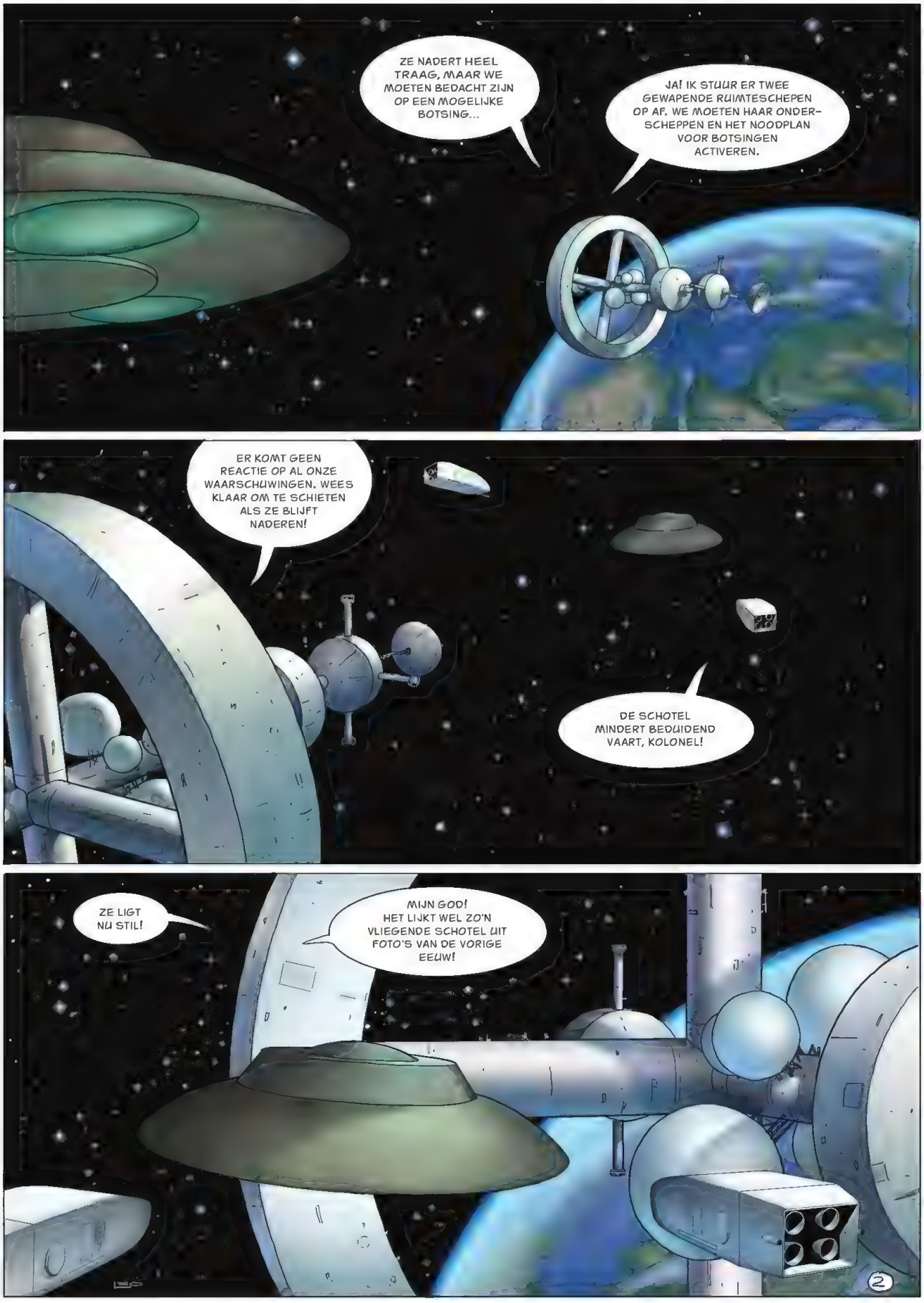
ZE NADERT HEEL TRAAG, MAAR WE MOETEN BEDACHT ZIJN OP EEN MOGELIJKE BOTSING...
JA! IK STUUR ER TWEE GEWAPENDE RUIMTESCHEPEN OP AF. WE MOETEN HAAR ONDERSCHEPPEN EN HET NOODPLAN VOOR BOTSINGEN ACTIVEREN.
ER KOMT GEEN REACTIE OP AL ONZE WAARSCHUWINGEN. WEES KLAAR OM TE SCHIETEN ALS ZE BLIJFT NADEREN!
DE SCHOTEL MINDERT BEDUIDEND VAART, KOLONEL!
ZE LIGT NU STIL!
MIJN GOD! HET LIJKT WEL ZO'N VLIEGENDE SCHOTEL UIT FOTO'S VAN DE VORIGE EEUW!
2

© DARGAUD 2022

"IK BEN GESLAAGD! IK HEB MIJN OPLEIDING VOOR SPECIAL AGENT VAN DE VN AFGEROND. DEZE OCHTEND KREEG IK MIJN DIPLOMA EN MIJN PENNING."
"HIERMEE EINDIGEN MIJN DRIE PARIJSE JAREN. DRIE JAREN MET SOMS OERVERVELENDE LESSEN EN LOODZWARE TRAININGEN EN DE MILITAIRE DISCIPLINE DIE IK ZO HAAT."
BRAVO, MANON!
EN HOE VOEL JE JE NU?
OPGELUCHT! EN OOK WEL EEN BEETJE TROTS.
KOM, WE ZIJN AAN DE LATE KANT...
WAAR GAAN WE NAARTOE?
VERRASSING!
NU OVERDRIJVEN JULLIE ECHT, JONGENS! JULLIE DEDEN AL ZOVEEL VOOR ME. EN NU OOK NOG EEN FORTUIN UITGEVEN DOOR ME IN ZO'N CHIQUE RESTAURANT UIT TE NODIGEN!
JE DIPLOMA MOET WAARDIG WORDEN GEVIERD, MANON. JE VERDIENT HET DUBBEL EN DWARS.
JA, JE HEBT DOORGEZET. JE BENT TOT HET UITERSTE GEGAAN. IK BEKEN DAT IK MOMENTEN VAN TWIJFEL HEB GEHAD...
IK OOK! WAT HEEFT ZE GEVLOEKT IN DIE DRIE JAAR!
OKÉ. IK BEN ONTROERD. ONTZETTEND BEDANKT! BESTELLEN JULLIE MAAR VOOR MIJ. IK ZOU NIET WETEN WAT IK MOET KIEZEN VAN ZO'N CHIQUE MENUKAART.
IK OOK NIET. LUC IS DE CHICSTE VAN ONS. WE LATEN HEM KIEZEN.
3

© DARGAUD 2022

VOORPUBLICATIE UIT NEPTUNUS 1
LEES VERDER ▸ WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/STRIPMUNK3

IS JE AANVRAAG OM OP ALDEBARAN GESTATIONEERD TE WORDEN AL GEACCEPTEERD, MANON?
ZO GOED ALS. HET IS GEEN ENKEL PROBLEEM, ZEIDEN ZE. ZE HEBBEN DAAR EEN TEKORT AAN MENSEN.
BLIJVEN JULLIE DAN NIET LIEVER OP AARDE? JULLIE ZIJN HIER TENSLOTTE GEBOREN.
MAAR WE ZIJN AL MEER DAN EEN EEUW GELEDEN VERTROKKEN, SIDNEY. DE AARDE VAN ONZE JEUGD BESTAAT NIET MEER. ALLES IS TE ERG VERANDERD.
DAT VERGEET IK ALTIJD. ONVOORSTELBAAR DAT JULLIE MEER DAN EEN EEUW GELEDEN ZIJN GEBOREN!
EN TOCH ZIJN WE JONGER DAN JIJ! DAAR KAN IK OOK MAAR NIET AAN WENNEN.
JA JA! DE TEGENSTRIJDIGHEDEN VAN DE KWANTUMFYSICA EN DE TIJDSPRONGEN...
BIP
O, EEN CODE ROOD OPROEP. DIE MOET IK AANNEMEN, SORRY.
CODE ROOD... DAN VREES IK DAT VOOR HEM DE LUNCH OM ZEEP IS.
MEEN JE DAT?
JA, DAT IS PECH HEBBEN! ZO JAMMER! WE HEBBEN HIER MAANDEN GELEDEN AL GERESERVEERD...
HET SPIJT ME ECHT, MANON. WE ZULLEN JE DIPLOMA EEN ANDERE KEER MOETEN VIEREN...
MOET JE ECHT IN ALLERIJL WEG? WAT IS ER AAN DE HAND?
LEO
JIJ MOET OOK KOMEN. ER IS EEN NOODGEVAL IN HET RUIMTESTATION EINSTEIN. ONZE GROEP GAAT EEN INTERVENTIE UITVOEREN.
4

© DARGAUD 2022

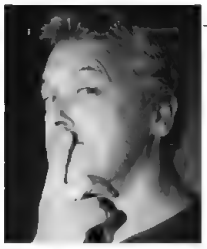

ZIDROU

Twee vrouwen die in het preutse maar vooral schijnheilige Victoriaanse Londen van de negentiende eeuw het heft in handen nemen. Angry mothers die vechten voor rechtvaardigheid. Vrouwen die een geheim genootschap Shi – wat dood betekent – oprichten. Zoveel girl power doet de stiff upper lip van de Britse aristocratie en bourgeoisie heftig trillen, want het is payback time.

Girl power in het Victoriaanse Londen

Scenarist Zidrou over de stripreeks *Shi* en over zijn influencers

SHI 5 Zidrou, Homs
HC 56 pag. € 17,95

Deel vijf van de succesvolle serie Shi verschijnt in het voorjaar en de pen van scenarist Zidrou staat op scherp.

Zidrou, wat is het geheim van het succes van de serie?

Zidrou: In de eerste plaats dat ze zo meesterlijk getekend is. Het is een echte luxe voor een scenarist met twee linkerhanden, en een geluk voor de lezer, dat zijn ideeën grafisch worden uitgewerkt – ik zou zelfs zeggen 'verrijkt' – door een tekenaar als Josep Homs. Het lijkt wel of Hollywood zich ten dienste van mijn creativiteit heeft gesteld.

Deel vijf is het begin van een nieuwe cyclus. Zonder spoilers weg te geven, waar mogen we als lezers van dromen?

Iedereen zal sterven en een vulkaan zal Londen vernietigen. Nee dus, want we mogen geen spoilers weggeven *(lacht)*. In het vijfde opus zullen Jay en Kita, onze heldinnen, tot de actie overgaan. De uitbuiters die kinderen gewetenloos aan het werk zetten, mogen vrezen voor hun billen! Letterlijk maar ook figuurlijk.

Je bent zelf ondertussen een voorbeeld voor vele scenaristen. Willy Linthout uitte nog zijn bewondering voor jouw werk in de vorige *Stripmunk*. Maar welke vijf mensen hebben jou beïnvloed, naar wie kijk jij op?

Het leven zelf. Dat kan je als scenarist niet beter verzinnen. Zelfs als het plot soms met haken en ogen aan elkaar hangt.

René Goscinny. Een genie. Bovendien heeft hij zich enorm ingezet om het beroep van scenarist te doen erkennen.

Greg. Want ik heb zijn boeken tijdens mijn jeugd zeer veel (te veel?) gelezen.

Virgil Partch, alias VIP, want waarschijnlijk zou hij vandaag gelyncht worden op de publieke fora. Virgil, kom terug! Een gag in één tekening maken – de cartoon – is een kunstvorm die ik totaal niet beheers.

En om in de wereld van de cartoonisten te blijven: **Sempé**. Hij is de top, de Himalaya, want niemand – behalve misschien Charles Schultz – heeft met zoveel elegantie en zoveel wanhopige tederheid de eenzaamheid van de mens gevat. ■

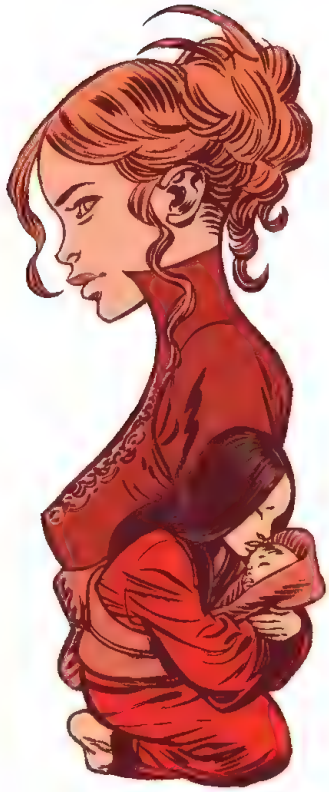

© 2019 HOMS – ZIDROU – DARGAUD BENELUX (Dargaud-Lombard nv)

"De uitbuiters die kinderen gewetenloos aan het werk zetten, mogen vrezen voor hun billen."
– ZIDROU

MARIO BOON

'In de nacht van 24 op 25 mei 1943 hield de Feldgendarmerie met dertig wagens een razzia in Sint-Truiden. 63 verzetsmensen werden brutaal van hun bed gelicht. Autobussen vol gearresteerden vertrokken van de Grote Markt naar het kamp van Breendonk. Voor velen van hen het begin van een dodelijke lijdensweg.' Zo staat het op de achterflap van het boek *De nazirazzia van 24 mei 1943* van Roger Rutten. Het boek was een van de belangrijkste inspiratiebronnen voor stripauteur Mario Boon. Hij maakte met zijn nieuwste strip *Onze Oorlog* een aangrijpend verhaal over keuzes maken en overleven in onmenselijke omstandigheden.

De mensen konden het niet geloven

Mario Boon over het pakkende album *Onze Oorlog*

ONZE OORLOG Mario Boon
HC 64 pag. € 15,95

© 2022 Standaard Uitgeverij

Mario Boon: Ik heb altijd al een zwak gehad voor geschiedenis, vooral de geschiedenis van België. Omdat de Tweede Wereldoorlog door zijn politieke rand in Vlaanderen qua aandacht altijd wat verborgen bleef, boeide die periode mij nog net iets meer. De 'trigger', zo je wil, voor dit verhaal dateert eigenlijk van zo'n twaalf jaar geleden, toen de heisa rond het 'zwarte' verleden van Willy Vandersteen naar boven kwam. Dat, samen met het verhaal van Hergé en zijn eigen collaboratieverleden, deed mij nadenken over hoe ik – als striptekenaar – zou omgegaan zijn met de omstandigheden tijdens de bezetting. Hoe zou mijn persoonlijke ethiek en moraal clashen met de realiteit broodwinner te moeten zijn. Ik heb daar lang mee geworsteld en ik wilde dat gegeven in een strip gieten. Het verhaal zou gaan over een striptekenaar die opgepakt werd en in Breendonk zijn gevangenschap 'ontvlucht' door weg te dromen in een gagreeks getekend in de oude Vandersteenstijl. Een beetje *Little Nemo* meets *De Familie Snoek*.

Puzzelstukjes

***Onze Oorlog* werd uiteindelijk geen verhaal over een striptekenaar tijdens de Tweede Wereldoorlog, maar is gebaseerd op waargebeurde feiten, namelijk de SS-razzia in Sint-Truiden in 1943. Heb je zelf nog bepaalde getuigen kunnen spreken of heb je de verslagen teruggevonden?**

Ik ben toen verder beginnen te lezen, en via een website die getuigenissen van overlevers van Breendonk verzamelde, ontdekte ik het relaas van een verzetsstrijder uit Sint-Truiden. Dat triggerde me nog meer. Omdat ik zelf van Sint-Truiden ben en we daar een Breendonkstraat hebben – ik had er nooit verder over nagedacht waarom – bleef ik geïntrigeerd. Hoewel ik al lang niet meer in Sint-Truiden woon, wilde ik altijd wel een strip maken die zich daar afspeelt. Sint-Truiden heeft zo'n rijke geschiedenis: van middeleeuwse mystici over Bokkenrijders tot de wereldoorlogen.

Maar het project bleef steken in een van mijn notitieboekjes met 'interessante ideeën' en bleef daar zitten tot ik van Dirk De Graef de vraag kreeg of ik een strip voor zijn nieuwe magazine *MaXiX* wilde maken. Hij had meteen interesse voor het idee van *Onze Oorlog* en dus was er geen weg terug! Toen ontdekte ik het boek van Roger Rutten over de razzia in Sint-Truiden.

Daardoor vond ik nog meer elementen uit de oorlogsgeschiedenis. Dankzij het verguisde Facebook ben ik in contact gekomen met de nazaten van een paar overlevenden van die razzia en kreeg ik van hen meer achtergrondinformatie. Omdat het bovendien 'cafékameraden' van mijn ouders zijn, werd het hele gegeven nog persoonlijker. Er bleven zoveel puzzelstukjes in elkaar vallen dat de puzzel opgelost werd. Dit werd mijn nieuwe strip!

Waargebeurd

Hoe ging je daarbij te werk, zowel voor het grafisch documenteren van de historische werkelijkheid als voor het uitschrijven van het verhaal?

Ik kan me verliezen in het documenteren van details of feitjes. Ik wil weten hoe iets er toen uitzag. Voor mijn eerste strip over het leven van Guido Gezelle heb ik een maand in de Brugse bib doorgebracht met het lezen van

© 2022 Standaard Uitgeverij

© 2022 Standaard Uitgeverij

oude kranten en het zoeken naar de oudste stadsgezichten van Brugge. Dat was nog in het pre-internettijdperk. Gelukkig is tegenwoordig heel veel informatie slechts een paar googlezoektochten verwijderd, maar ik heb ook uren in en rond Sint-Truiden rondgereden op zoek naar de locaties. Een beetje zoals je dat voor een film zou doen.

Voor de scènes in het kamp heb ik contact gezocht met de verantwoordelijken van Breendonk. Ik kreeg onmiddellijk alle medewerking om er foto's te maken.

Zitten er nog wel fictie-elementen in het verhaal?

Uiteraard. Het was niet mijn bedoeling om een biografie van deze of gene verzetsstrijder of collaborateur te maken. Wat overigens wel een interessante strip op zich kan opleveren (maar dat is iets voor later, misschien).

Maar ik probeer zoveel mogelijk realistische en waargebeurde elementen in mijn verhaal te verwerken. De realiteit is altijd zoveel ongelooflijker dan fictie, trouwens. De openingsscène is zo 100% waar en er is niks van verzonnen! Mijn aanpak voor het verhaal is dat ik waargebeurde feiten met elkaar verbind met dingen die niet noodzakelijk waar zijn, maar wel waar konden zijn.

Duivels

Het is een bijwijlen heel hard verhaal geworden, niet evident om te schrijven en tekenen. Heb je bij momenten je eigen duivels moeten ontbinden?

Ik heb wel een beetje ervaring met harde en gewelddadige scènes dankzij mijn vorige stripreeks Doomsday, maar geweld blijft toch altijd een moeilijk gegeven om te verbeelden. Zeker met dit verhaal, waar de realiteit soms nog harder is dan je zelf kan verzinnen. Wat er zich in Breendonk heeft afgespeeld, hou je niet voor mogelijk. Dat was trouwens een van de redenen waarom veel overlevers het zo moeilijk hadden om hun verhaal te vertellen: de mensen konden dat niet geloven. Idem met wat er zich aan het oostfront afspeelde, overigens.

Maar ik heb me toch wat ingehouden met het geweld omdat het verhaal voorgepubliceerd werd in een magazine voor striplezers van 7 tot 77 jaar. Dat is uiteindelijk wel een goede beslissing geweest.

Heb je voor jezelf een boodschap onthouden uit wat er gebeurd is in Sint-Truiden in 1943?

De wereld is niet zwart en wit. Er zitten veel grijswaarden tussen – soms te veel naar mijn goesting – omdat de wereld gemaakt is naar wat des mensen is, en de mens is een ingewikkeld sociaal wezen vol innerlijke contradicties. Puurheid bestaat niet, ook niet op moreel en ethisch vlak. Oorspronkelijk wilde ik van *Onze Oorlog* een familiekroniek maken, maar ik dacht dat die te onrealistisch zou zijn. Daar ben ik op terug moeten komen na al wat ik uiteindelijk gelezen en geleerd heb.

Maar wat ik wél als boodschap wil meegeven is: leer van het verleden, want je zal de toekomst er beter door begrijpen. ■

© 2022 Standaard Uitgeverij

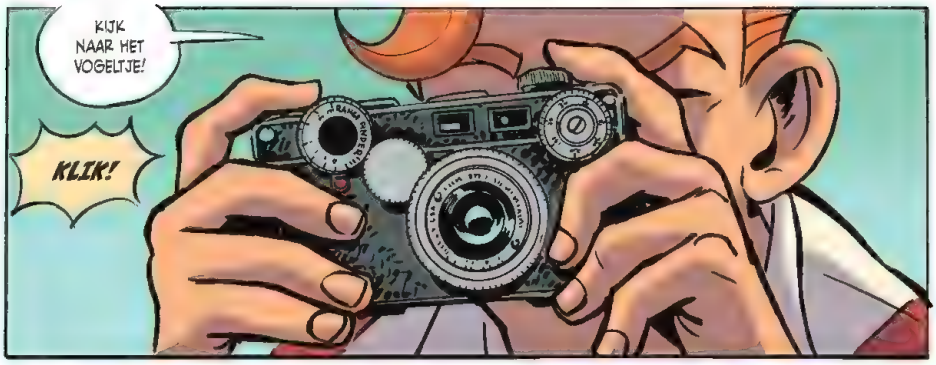

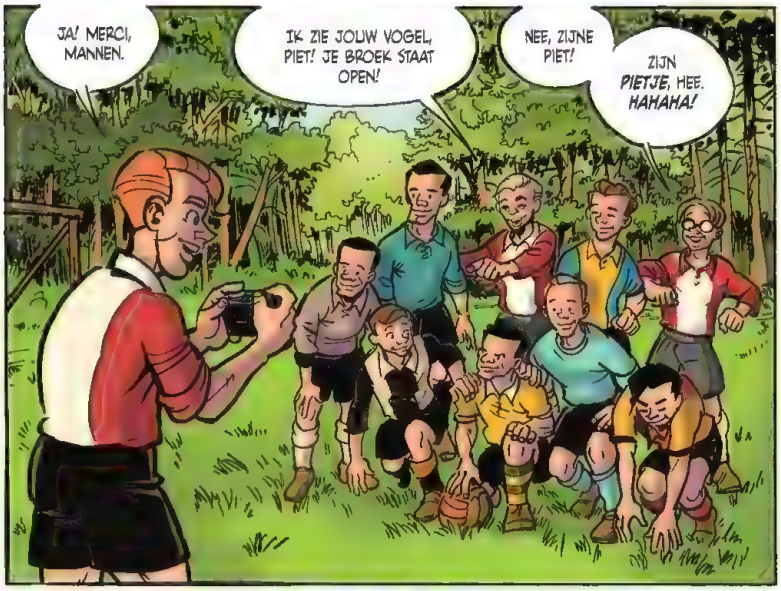

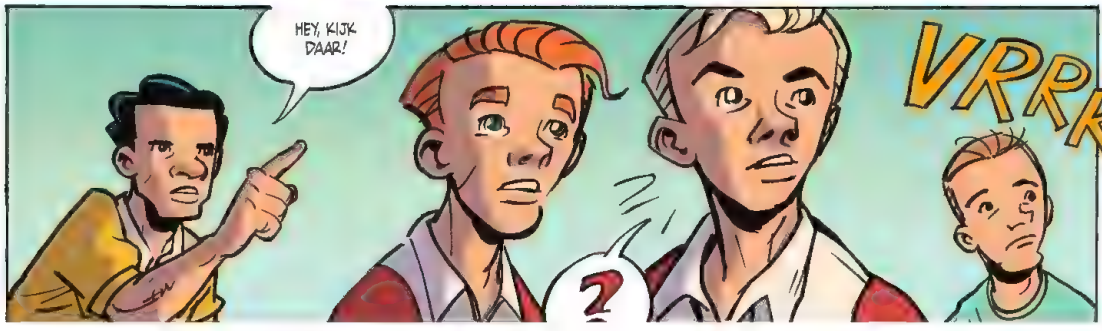

© 2022 – Standaard Uitgeverij

VOORPUBLICATIE UIT ONZE OORLOG
LEES VERDER ▸ WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/STRIPMUNK3

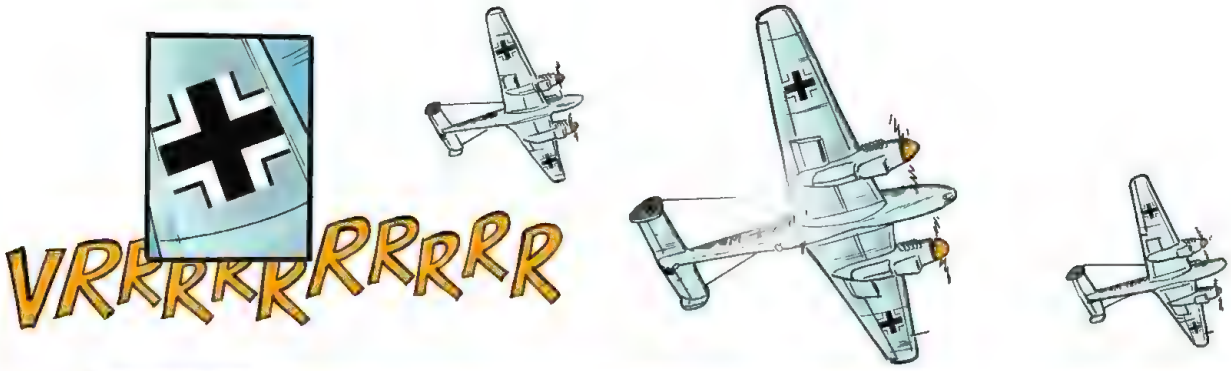

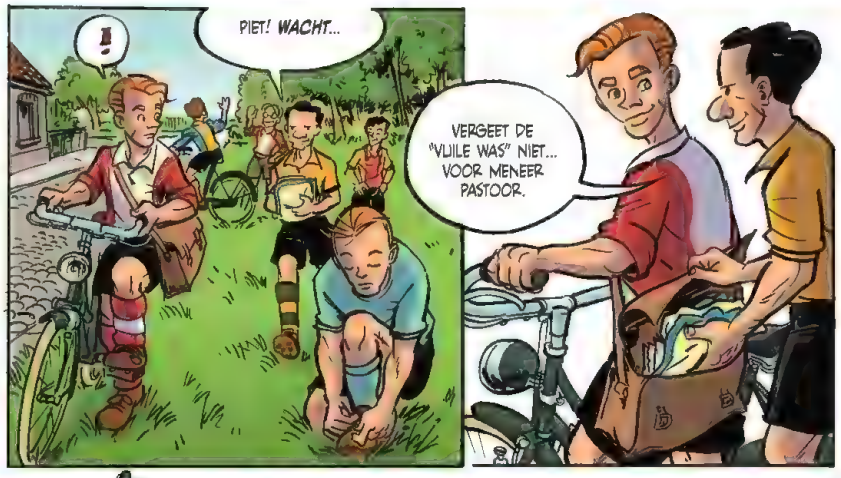

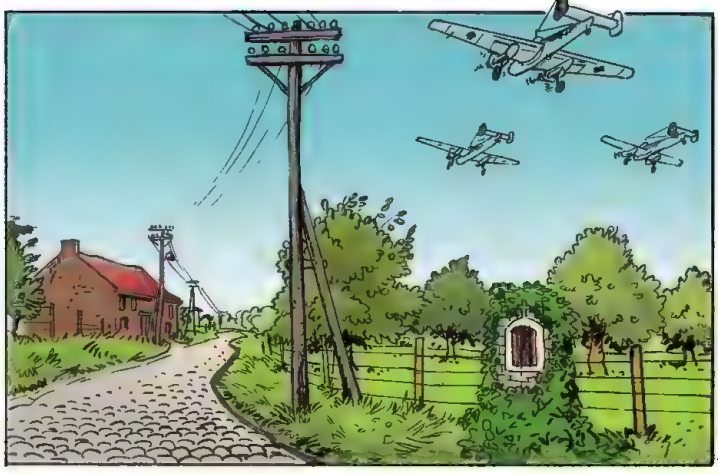

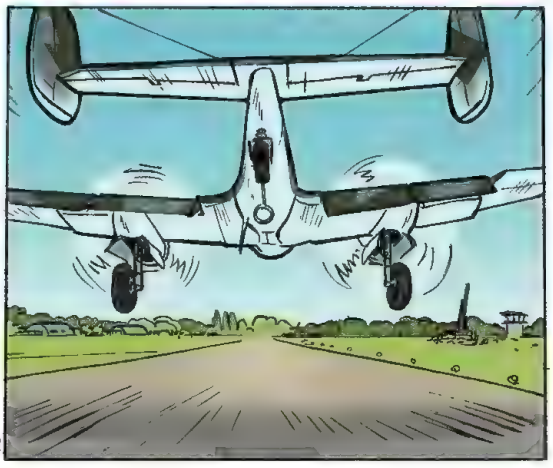

© 2022 – Standaard Uitgeverij

TING TING TING
LIEGE - ST TROUDEN
FELDWEBELS! KALM BLIJVEN, PIET... ZE HEBBEN JE NIET–
HALT!
–GEZIEN...
WEL? WIE HEEFT GEWONNEN?
WAT?
JE BENT TOCH VOETBALLER? WIE HEEFT ER GEWONNEN?
AH, EH... WIJ, HEE!
MET 4-0!
BRAVO! IK HOU VAN VOETBAL!
WAT DOE JE HIER IN DE BUURT? WOON JE HIER?
IK GA NAAR DE KERK... EEN KAARSJE BRANDEN VOOR MIJN ZIEKE OMA.
...EN VOOR DE OVERWINNING VAN ADOLF HITLER, HÉ.
BRUTALE AAP! HIER!
AÏE!
WACK

© 2022 – Standaard Uitgeverij

VOORPUBLICATIE UIT ONZE OORLOG
LEES VERDER ▸ WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/STRIPMUNK3

Don Bosco van Jijé Twee legendes

Het verhaal van de Italiaanse charismatische priester Don Bosco (1815-1888) werd meesterlijk getekend door Jijé en verscheen tijdens de Duitse bezetting in Robbedoes. Het album werd de eerste bestseller van uitgeverij Dupuis. De heruitgave is prachtig!

Jerry Spring, maar dan in een soutane!

Op 30 januari 1941 publiceert *Spirou* onderaan de cover een aankondiging in grote blauwe en rode letters: "Jeudi prochain: Jean- Melchior Bosco". De volgende donderdag wordt de reeks als volgt gelanceerd op pagina 9: "Nadat hij de orde in zijn land heeft hersteld en de lezers van *Spirou* duizend spannende avonturen heeft laten beleven, neemt *Marc, moderne Hercules*, even een adempauze om plaats te maken voor... *Don Bosco*." Die moderne Hercules was niemand minder dan Superman. In *Robbedoes* nr. 195 van 22 oktober 1942 stond onder de strip van Superman: "Toekomende week verschijnt in *Robbedoes* een andere *Superman*, een andere hemelstormer, een geestelijk krachtmensch, die weldra de liefde van al onze rakkers en rakkeressen winnen zal..." Zo wordt Don Bosco impliciet vanaf zijn intrede opgevoerd als een soort superheld in soutane. De lezers zullen al snel ontdekken dat de jonge priester inderdaad over bovennatuurlijke krachten lijkt te beschikken: nu eens geeft hij een blinde vrouw haar zicht terug, dan laat hij een verlamde weer lopen.

De oorspronkelijke Franse titel, *Don Bosco, ami des jeunes*, klinkt als een echte slogan. Ze verwijst rechtstreeks naar de fanclub 'Amis de Spirou' of AdS, in 1938 gelanceerd door Jean Doisy, de onofficiële hoofdredacteur van het weekblad. Deze fanclub, die ook een Nederlandstalige tegenhanger krijgt, de Robbedoesvrienden, telt tijdens de oorlog tienduizenden jonge leden. Er wordt een 'erewet' opgesteld met negen programmapunten, die door Jijé worden geïllustreerd in de vorm van strips: 'Een Robbedoesvriend is moedig, eerlijk, openhartig en beleefd', 'Een Robbedoesvriend is een vriend van zwakken en hulpbehoevenden', 'Een Robbedoesvriend is trouw aan God, Vaderland en Taal' enzovoort... Door zijn rechtschapenheid lijkt Don Bosco de ultieme belichaming van deze op en top christelijke erecode. De dappere Piëmontese priester is een soort 'Super- Robbedoesvriend': nu eens speelt hij met de kinderen een partijtje knikkeren, dan weer gaat hij in dialoog met de paus. "Een soort Jerry Spring, maar dan in soutane!", zegt Philippe Gillain.

Bij de publicatie in albumvorm worden in sommige edities bovenaan elke pagina rode titels toegevoegd die de moraliserende kant van de strip nog meer benadrukken en het album tot een buitenbeentje maken: 'Le devoir d'abord. Un vrai Spirou'; 'Toujours bons camarades. Un père pour la jeunesse'; 'La Sainte Vierge aide ses enfants' enzovoort. In het album wordt God niet minder dan 67 keer genoemd... Deze motto's moeten de jonge lezers aanspreken, in een België waarin het katholieke onderwijs de boventoon voert. "Don Bosco staat aan de wieg van de parochiecentra waar de Belgische katholieke jongeren een deel van hun vrije tijd doorbrachten", schrijven Philippe Delisle en Benoît Glaude.

In die beklemmende oorlogsdagen is de heldhaftige figuur van Don Bosco als een inspirerend baken in de duisternis. Jijé slaagt erin de geestelijke strijd van een priester en zijn achterban om te toveren tot een spannend avontuur. ■

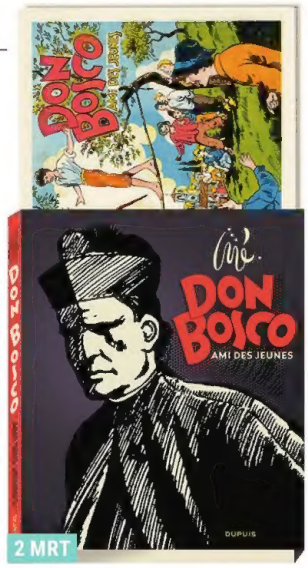

DON BOSCO | 'n Robbedoes | Jijé
HC | 120 pag. | € 39,99

notre code d'honneur en action...
TU VIENS AU CINÉ?
...NON... C'EST PAS UN FILM POUR GENS PROPRES...
OH! LA! LA... TU NOUS TIENS POUR DES SALES TYPES... OUI?
SI VOUS Y ALLEZ OUI..
HI HI HI... HI. MMAAA MAMAN
... PARLONS DE PROPRETÉ!... REGARDE TES MAINS MAINTENANT
LAISSE DIRE... TU ES UN VRAI A.D.S... ...TU N'AS PAS OUBLIÉ LE SEPTIÈME POINT DE NOTRE CODE.
...un ami de Spirou n'a pas peur de se salir les mains, mais veut se garder propre dans ses pensées, ses paroles et ses actes...

© Dupuis, 2022.

Avonturenstrips

Van een westernklassieker over fantastische fantasy-avonturen tot ridders, piraten en piloten. Laat je meeslepen door deze ijzersterke verhalen.

2 FEB

DUKE 6 | **Het spoor voorbij**
Hermann, Yves H. | **56 pag.**
SC | **€ 8,99** | **HC** | **€ 16,95**

2 FEB

DE RODE RIDDER 273
De duivelspenning | **Legendre, Bono** | **SC** | **32 pag.** | **€ 6,99**

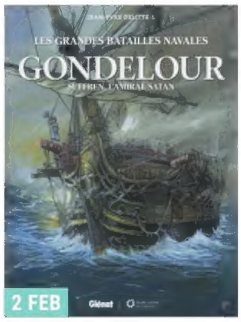

2 FEB

GROTE ZEESLAGEN
Cuddalore | **Delitte**
HC | **48 pag.** | **€ 17,95**

2 MRT

ARISTOPHANIA 4 | **De rode berg** | **Dorison, Parnotte**
SC | **64 pag.** | **€ 8,99**

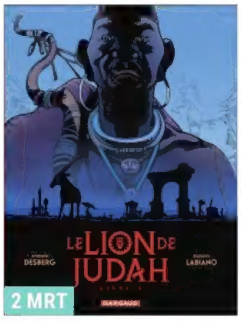

2 MRT

DE LEEUW VAN JUDA 3
Desberg, Labiano
SC | **60 pag.** | **€ 8,99**

2 MRT

TEAM RAFALE 9 | **Noord-Korea**
Zumbiehl, Jolivet | **48 pag.**
SC | **€ 8,99** | **HC** | **€ 16,95**

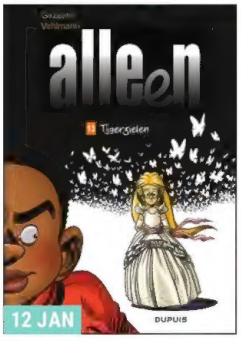

12 JAN

ALLEEN 13 | **Tijgerzielen**
Vehlmann, Gazzotti
SC | **48 pag.** | **€ 8,99**

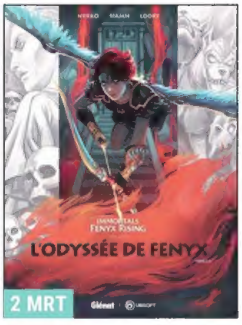

2 MRT

IMMORTALS FENYX RISING 2
De odyssee van Fenyx 2/2
Nykko, Siamh
SC | **64 pag.** | **€ 9,50**

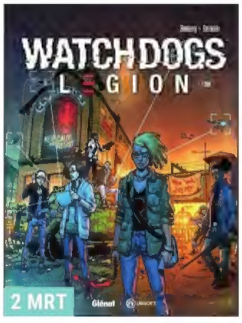

2 MRT

WATCH DOGS LEGION 2 | **Spiral Syndrom** | **Runberg, Germain**
SC | **64 pag.** | **€ 9,50**

© HERMANN / YVES H / DE LOMBARD UITGAVEN (DARGAUD-LOMBARD nv) 2022

BFF'S 13 | Voor hete vuren | Cazenove, Fenech
SC | 48 pag. | € 7,50

DE MUZIEKDOOS 5 | De veren van de satijnarend | Carbone, Gijé | SC | 56 pag. | € 7,50

DE BUURTPOLITIE 16
De comeback | Nix
SC | 32 pag. | € 6,99

Familiestrips

Ook benieuwd welke avonturen je favoriete helden gaan beleven? Verdwaal in de wondere wereld van muziekdozen, grotten en kattengejank.

DE WERELD ROND MET DE KIEKEBOES 4 | Merho
SC | 104 pag. | € 11,99

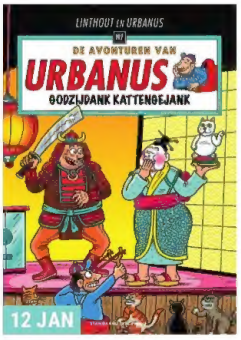

URBANUS 197 | Godzijdank, kattengejank | Urbanus, Linthout | SC | 32 pag. | € 7,25

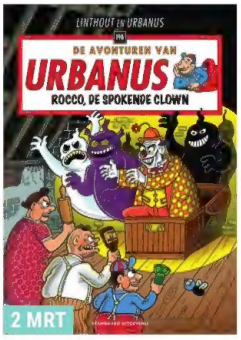

URBANUS 198 | Rocco, de spokende clown | Urbanus, Linthout | SC | 32 pag. | € 7,25

SUSKE EN WISKE 361 | De grot van Gregorius | Van Gucht, Morjaeu | SC | 48 pag. | € 7,25

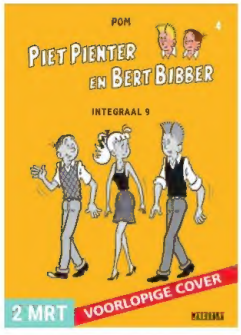

PIET PIENTER EN BERT BIBBER INTEGRALE 9 | Pom
HC | 200 pag. | € 34,99

ROBERT EN BERTRAND INTEGRALE 4 | Vandersteen
HC | 224 pag. | € 34,99

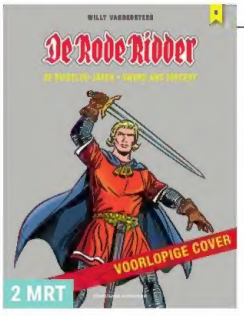

DE RODE RIDDER INTEGRALE 8
Biddeloo
HC | 232 pag. | € 34,99

Integrales

Strips voor de eeuwigheid, prachtig gebundeld uitgegeven en voorzien van boeiende achtergrond-dossiers. Om te (her)ontdekken!

Lees meer
over alle nieuwe strips!

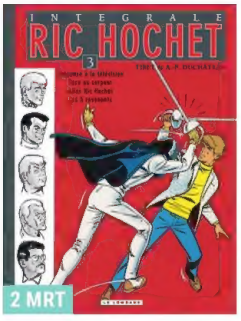

RIK RINGERS INTEGRALE 3
Duchateau, Tibet
HC | 200 pag. | € 34,99

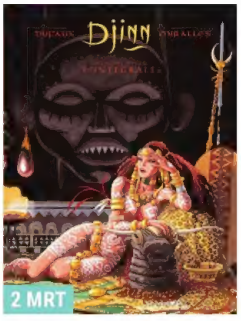

DJINN INTEGRALE 2
Dufaux, Miralles
HC | 256 pag. | € 39,95

Ontdek de avonturen van de beroemde gentleman-inbreker!

Boek bij de Netflix-reeks 'Lupin'

ARSÈNE LUPIN | Leblanc, Mallié
HC | 176 pag. | € 25,00
Reeds verschenen

Een Franse detectiveklassieker opnieuw uitgebracht in een prachtige geïllustreerde uitgave.

© 2021 Nederlandse vertaling Infodok/ Standaard Uitgeverij nv